

De Kunduz-missie: De verhouding tussen media en beleidsvorming

Een onderzoek naar de verhoudingen tussen de media en overheid
over de berichtgeving over de politiemissie in Kunduz.

Student Name: Mandy van der Linden

Student Number: 508871

Supervisor: E. Huiberts

Master Media Studies - Media & Journalistiek
Erasmus School of History, Culture and Communication
Erasmus University Rotterdam

Master's Thesis
September 2020

ABSTRACT

In deze thesis wordt onderzocht welke verhoudingen er zijn tussen de media en overheid over de berichtgeving over de politiemissie in Kunduz. De politiemissie in Kunduz was een missie waarbij achteraf is gebleken dat de Tweede Kamer verkeerd was geïnformeerd over de verloop van zaken rondom de missie. Dit onderzoek is van belang omdat onderzoek een leemte kan vullen over de academische literatuur omtrent deze politiemissie. Dit onderzoek is ook van maatschappelijk belang omdat bij een toekomstige missie er anders kan worden beslist ten opzichte van die missies. Om de onderzoeksvraag te kunnen beantwoorden zijn er een aantal deelvragen opgesteld. De eerste deelvraag is gericht op de hoeveelheid aandacht vanuit de media voor de politiemissie in Kunduz. De tweede deelvraag is gericht op welke wijze er is gesproken in de Kamerstukken over de missie en welke thema's hier uit zijn voortgekomen. De laatste deelvraag is gericht op de inhoud van de krantenartikelen. Er is hierbij gekeken of de thema's die gevonden zijn in de thematische analyse ook terugkwamen in de krantenartikelen. Binnen dit onderzoek zijn drie verschillende onderzoeksmethoden gebruikt. Voor de hoeveelheid aandacht te kunnen meten is gebruik gemaakt van een automatische inhoudsanalyse. Voor de thema's in de Kamerstukken is gebruik gemaakt van een kwalitatieve thematische analyse waarbij 29 Kamerstukken zijn geanalyseerd. En aan de hand van deze thema's en bestaande theorie over framing is een codebook opgesteld. Dit codebook is gebruikt in de kwantitatieve handmatige inhoudsanalyse. Voor deze analyse is 20% van de complete dataset van krantenartikelen gecodeerd, namelijk 461 artikelen. Uit de automatische inhoudsanalyse is gebleken dat er in een toenemende mate is geschreven over de missie in Kunduz maar dat het relatieve aantal krantenartikelen laag was ten opzichte van het totale aantal krantenartikelen. Er waren tijdens de missie ook enkele key events aan te wijzen. Deze key events zorgde voor een toename van het aantal krantenartikelen. Uit de thematische analyse is gebleken dat er diverse thema's zijn terug te vinden. Hierbij is er in de Kamerstukken zelf ook thema's al ontwikkeld. Binnen deze thema's worden allerlei samenhangende aspecten gepresenteerd. Uit de handmatige inhoudsanalyse is gebleken dat de intercodeursbetrouwbaarheid van de frames zeer goed was te noemen maar de frames kwamen zelf in een redelijke mate terug in de krantenartikelen. Uit de vergelijking tussen de aandacht voor het aantal krantenartikelen en het aantal Kamerstukken is gebleken dat er een matige correlatie. Dit houdt in dat er in een matige mate door beide op hetzelfde moment wordt geschreven over de politiemissie in Kunduz. Uit deze uitkomsten en de bestaande theorieën kan worden vastgesteld dat de verhoudingen tussen de media en politiek niet altijd even sterk zijn.

KEYWORDS: Kunduz, politiemissie, beleid, media, politiek

Inhoudsopgave

Abstract and keywords

1. Inleiding.....	7
2. Theoretisch kader en eerder onderzoek.....	7
2.1. <i>De politiemissie Kunduz als casus</i>	7
2.2. <i>Rollen media</i>	9
2.2.1. <i>Nieuwsselectie en nieuwswaarden</i>	10
2.2.2 <i>Key events</i>	11
2.3. <i>Framing, agenda-setting en priming</i>	13
2.3.1 Framing.....	13
2.3.2 <i>Agenda-setting</i>	14
2.3.2 <i>Priming</i>	15
2.4. <i>Politieke besluitvorming</i>	16
2.5. <i>Political parallelism</i>	17
3. Methode.....	18
3.1. <i>Methode</i>	18
3.1.1 Kwantitatieve inhoudsanalyse.....	18
3.1.2 Kwalitatieve analyse.....	19
3.2. <i>Dataverzameling</i>	20
3.3. <i>Operationalisatie</i>	21
4. Resultaten.....	21
4.1. <i>Resultaten aandacht voor de missie</i>	22
4.2. <i>Resultaten thema's Kamerstukken</i>	27
4.3. <i>Resultaten thema's handmatige analyse</i>	34
5. Conclusie.....	39
Literatuurlijst.....	42
Appendix 1: Automatische inhoudsanalyse.....	45
Appendix 2: Precision & Recall steekproef.....	46
Appendix 3: Codeboom thematische analyse.....	47
Appendix 4: Codeerinstructie voor handmatige inhoudsanalyse.....	49
Appendix 5: Intercodeursbetrouwbaarheid handmatige analyse.....	52

1. Inleiding:

In januari 2020 werd het evaluatierapport over de politiemissie in Kunduz gepubliceerd. Deze politiemissie vond plaats van 2011 tot en met 2013 in Afghanistan en dan met name in Kunduz. De politiemissie in Kunduz was het gevolg van de terugtrekking van de Nederlandse militairen uit de provincie Uruzgan. Het evaluatierapport is gepubliceerd door de evaluatiedienst van het ministerie van Buitenlandse Zaken. Volgens Brouwers (2020) bleek dit rapport duidelijk te maken dat er ten onrechte een positief beeld van de missie is geschetst. Er werd gesteld dat de Tweede Kamer niet correct was geïnformeerd over deze missie. In het artikel van Brouwers (2020) wordt er dan ook gesteld dat Nederlandse politici druk ervoeren om in de rapportages over de missie een positieve benadering te gebruiken. Er zou namelijk niet altijd even helder zijn gerapporteerd over de missie.

Zo zou er volgens het evaluatierapport de cijfers positiever zijn gemaakt dan ze daadwerkelijk waren. Brouwers (2020) noemt hierbij als voorbeeld dat er mensen die al waren afgehaakt toch werden meegeteld over het totale aantal getrainde mensen. Als gevolg hiervan stelden verschillende politici dat het onacceptabel was dat de Tweede Kamer onjuiste informatie had ontvangen over de politiemissie in Afghanistan. Zelfs de minister van Buitenlandse Zaken en Defensie gaven aan dat het niet goed was dat de informatie niet correct was (Boon, 2020). Het grootste deel van de Tweede Kamer nam genoegen met deze constatering en nam geen verdere actie. Een Kamerlid van de SP, namelijk Sadet Karabulut, nam echter geen genoegen met deze constatering en riep volgens Boon (2020) alle andere volksvertegenwoordigers op om het kabinet te veroordelen voor deze incorrecte informatie. Karabulut heeft zelfs een motie van wantrouwen uitgesproken richting het kabinet vanwege het verloop van zaken over missie. Daarnaast eiste ze ook nog een parlementair onderzoek (Boon, 2020).

Maar ook ten tijde van de missie zelf was er al veel publiekelijk commentaar op de politiemissie in Kunduz. Zo stelde NRC (2012) al in 2012 dat de missie in Kunduz een kansloos idee was vanaf het begin. Het artikel (NRC, 2012) beschrijft de missie als "*meer een binnenlands politiek project dan een buitenlandse politieke missie*". NRC (2012) stelde ook dat de missie meer gericht was op de politiek in Den Haag dan dat het gericht was op het opleiden van Afghaanse politieagenten. Daarnaast stelt het NRC (2012) dat het kabinet in 2012 ook alle eisen van de oppositie had ingewilligd om zo hun steun te krijgen voor de politiemissie en wordt de eerdere conclusie over de richting van de missie verder ondersteund. Het gevolg van de inwilliging van deze eisen was het wijzigen van het beleid van het kabinet. De uitslag van het evaluatierapport liet volgens Boon (2020) zien dat het kabinet een nieuwe belofte deed met betrekking tot een toekomstige missie: Er moet meer openheid over toekomstige missies komen.

Wat dit onderzoek maatschappelijk relevant maakt is dat het publiek over de missie geïnformeerd wordt door de media. Het publiek is voor hun informatievoorziening namelijk afhankelijk van objectieve media, aldus Bakker & Scholten (2019). Burgers in een democratie dienen volgens Croteau & Hoynes (2014) voldoende informatie te krijgen vanuit de media willen zij bewuste keuzes maken en zelfs overgaan tot politieke acties. Indien het publiek incorrect wordt geïnformeerd over bijvoorbeeld de missie, zullen zij ten opzichte van volgende missies er anders tegen overstaan of onterecht actie ondernemen tegen/voor die missie.

Dit onderzoek heeft ook een wetenschappelijke relevantie. Uit onderzoek blijkt dat media en dan met name kranten invloed hebben op de beleidsvorming in de politiek (Soroka, Lawlor, Farnsworth & Young, 2012; Koch-Baumgarten & Voltmer, 2010). De media kunnen er namelijk voor zorgen dat de politiek een ander beleid opstelt als gevolg van de berichtgeving. Dus wanneer de media over een politiek onderwerp verslag doet, kan dit uiteindelijk effect hebben op het beleid wat hierover zal worden gevormd. Naar dit fenomeen is al vaker onderzoek gedaan (Cook et al., 1983; Wolfe, Jones & Baumgartner, 2013). Echter is er geen onderzoek gedaan naar de invloed van de media op de besluitvorming van het kabinet rondom de missie in Kunduz. Dit onderzoek zal een leemte in de literatuur opvullen.

Uit bovenstaande blijkt dat er belang is om te onderzoeken in hoeverre berichtgeving en besluitvorming van de missie zich tot elkaar verhouden. De onderzoeksvraag die hieruit volgt is dan ook de volgende:

Hoe verhouden de berichtgeving in de media en de besluitvorming van het kabinet van de politiemissie in Afghanistan zich tot elkaar?

Om deze onderzoeksvraag zo volledig mogelijk te kunnen beantwoorden, zullen er een aantal deelvragen worden geformuleerd. Er wordt gekeken op welke manier er in de Kamerstukken wordt gepraat over de missie. Dit wordt ook gedaan voor de berichten vanuit de media over de missie. Al deze vragen zullen worden behandeld aan de hand van uitgebreide theorie in het theoretisch kader. Daarnaast wordt in het methodologische hoofdstuk uitvoerig gesproken over de dataverzameling, de onderzoeksmethodes en hoe de concepten zijn geoperationaliseerd. Hierna volgt een hoofdstuk waarin de resultaten worden besproken. Als laatste wordt aan de hand van de resultaten en de gevonden theorie een conclusie getrokken over dit onderzoek.

De deelvragen die hierbij de hoofdvraag ondersteunen zijn als volgt:

1. *In hoeverre is er media-aandacht geweest voor de politiemissie in Kunduz?*

2. *Welke thema's komen voor in de Kamerstukken over de politieke besluitvorming rondom de missie?*
3. *In hoeverre komen de thema's van de Kamerstukken terug in de frames in de berichtgeving over de missie?*

2. Theorie en eerder onderzoek

Dit hoofdstuk is het theoretisch kader van deze thesis. In dit hoofdstuk komen de meest relevante concepten en theorieën aan bod. Dit hoofdstuk is dermate gestructureerd dat het steeds verder ingaat op het gehele proces van nieuwsselectie en media-effecten. Vervolgens wordt er een link gelegd tussen de media-aandacht en de invloed van deze aandacht op politieke beleidsvorming. Zo zal er eerst worden gesproken over de rollen van media en hoe dat in relatie staat tot de nieuwsselectie. Ten tweede zal er aandacht worden besteed aan het proces van nieuwsselectie. Hoe wordt door nieuwsorganisaties bepaald wat wel nieuws is en wat niet? Welke nieuwswaarden gebruiken zij in dit proces? Vervolgens wordt er besproken hoe het proces van nieuwsselectie van invloed is op de hoeveelheid aandacht van een gebeurtenis. Daarbij wordt ook gesproken over key events, zogenoemde gebeurtenissen die meer aandacht krijgen (De Vreese, 2001). In relatie tot de aandacht die de media geeft aan gebeurtenissen staat agenda-setting, priming en framing. Hoe dit van invloed kan zijn op de maatschappij en politiek wordt besproken na de literatuur over media-aandacht. Vervolgens zal er een kleine overbrugging plaatsvinden van de literatuur over agenda-setting, priming en framing naar de literatuur van politieke beleidsvorming. Hiermee wordt het onderwerp van politieke beleidsvorming verder uitgediept. Hierna wordt de verbinding gelegd tussen de media-aandacht en hoe dat in relatie staat tot de invloed op de politieke besluitvorming. Als laatste wordt er dieper ingegaan op de literatuur van political parallelism en hoe dat van toepassing is op de casus van dit onderzoek. Echter, voordat we deze onderwerpen bespreken, zal de politiemissie van Kunduz eerst als casus worden gepresenteerd en uitgelegd.

2.1 De politiemissie van Kunduz als casus

De media-aandacht en het beleid rondom de politiemissie van Kunduz staan niet op zichzelf. Het is niet de eerste keer dat missies en oorlogen anders overkomen dan ze daadwerkelijk zijn. Zo waren ten tijde van de Srebrenica-oorlog de media vooral gericht op de Bosnische slachtoffers en was er minder aandacht voor de Servische slachtoffers (Scholten, Ruigrok & Heerma, 2002). Volgens ditzelfde onderzoek van Scholten, Ruigrok & Heerma (2002) wordt gesteld dat Servische vluchtelingen vonden dat de Nederlandse media een anti-Servische stemming hadden gecreëerd in Nederland. Daarnaast was volgens dit onderzoek ook generaal Couzy tevreden over het optreden van zijn manschappen in Bosnië en vond hij dat de manschappen moesten blijven. Echter aan het einde van de oorlog in Srebrenica bleek dat het uiteindelijk beter was dat de Nederlandse militairen naar huis gingen.

De vele media-aandacht zorgde daarnaast er ook voor dat het onderwerp volop werd besproken binnen en buiten de politiek. De politiek reageerde door middel van een vastgesteld beleid op de zorgen die geuit werden vanuit de media. Zowel de oorlog en missie in Bosnië als in

Afghanistan hadden ook te maken met bepalende gebeurtenissen, zogenaamde “*key events*”. Deze events waren bepalend voor de media-aandacht en het hierop volgende beleid van het kabinet. Key events zijn volgens De Vreese (2001) momenten waarbij de aandacht voor een onderwerp een piek heeft.

Juist in een situatie als die van de politiemissie in Kunduz is het van belang dat de media hierover verslag doet. Het publiek is namelijk afhankelijk van een objectieve voorziening van nieuws om zo een mening te kunnen vormen over onderwerpen (Bakker & Scholten, 2019). Volgens Bakker & Scholten (2019) zorgt de objectieve nieuwsvoorziening er ook voor dat burgers tijdens electorale processen zoals politieke verkiezingen een doordachte keuze kunnen maken.

Naast het feit dat de berichtgeving van invloed is op de kennis van de burger moet niet de invloed op de politiek vergeten worden. Binnen deze thesis zal dan ook gekeken worden naar de invloed van de berichtgeving van de media op de politiek. Er is gevonden dat media namelijk regelmatig een kritieke rol spelen in de beleidsvorming van de politiek (Koch-Baumgarten & Voltmer, 2010; Soroka, Lawlor, Farnsworth & Young, 2012). Zij stellen namelijk dat de media ervoor kunnen zorgen dat politici bepaalde onderwerpen op de agenda zetten, zodat deze onderwerpen vervolgens behandeld kunnen worden door middel van beleidsvorming. Daarnaast blijkt uit onderzoek dat met name kranten een invloed kunnen hebben op de politieke agenda (Walrave, Soroka & Nuytemans, 2007). Het gevolg van de invloed van de media op de politiek is dat er een beleid wordt gevormd op basis van de informatie die de media rapporteert. Vervolgens wordt het beleid door de overheid bekend gemaakt aan het publiek. Als gevolg van deze bekendmaking schrijft de media vervolgens weer over het beleid. Het zorgt als ware voor een vicieuze cirkel tussen media en politiek.

Er is al eerder onderzoek gedaan naar de invloeden van de media op het politieke beleid (Cook et al., 1983; Koch-Baumgarten & Voltmer, 2010; Wolfe, Jones & Baumgartner, 2013). Deze eerder onderzoeken worden later kort besproken. Echter is er nog geen onderzoek gedaan naar de invloed van de media op de politieke besluitvorming rondom de politiemissie in Kunduz.

Het is van belang om te weten wat de media-effecten zijn van de berichtgeving over de missie in Uruzgan op de beleidsvorming van (toekomstige) missies. De berichtgeving vanuit de media en de beleidvorming vanuit de overheid zorgen ervoor dat de beeldvorming die men heeft over de missie wordt beïnvloed. Dit kan uiteindelijk bepalend zijn voor de militaire inzet in andere landen en de gevolgen die hierbij horen.

Hoe de media komt tot de nieuwsselectie is afhankelijk van meerdere factoren. Dit begint bij de professionele rol die de media aannemen. Het proces van nieuwsselectie zal in de volgende paragraaf worden uitgelegd.

2.2 Rollen media

Zojuist is de casus van de missie in Kunduz besproken. Uit de huidige paragraaf zal blijken aan de hand van theorie hoe de media komt tot de nieuwsselectie voor de missie in Kunduz. Afhankelijk van welke rol een mediaorganisatie, in dit geval de Nederlandse kranten, aanhoudt verschilt het proces ook van de nieuwsselectie. Elke rol komt met een eigen focus en de bijbehorende functies. Vervolgens wordt er besproken hoe de rollen zijn ontstaan en veranderen in de loop der jaren. Als laatste zal worden besproken hoe de media rollen in verhouding staan tot de aandacht van de media voor gebeurtenissen.

Een onafhankelijke informatievoorziening zijn is belangrijk voor de democratie, onder andere politieke partijen en bedrijven zijn afhankelijk van deze voorziening. Volgens Bakker en Scholten (2019) bieden kranten een platform om te kunnen discussiëren en om kritiek te kunnen uiten. Aan het begin van de vorige eeuw waren de kranten een onderdeel van een zuil. Elke zuil had zijn of haar eigen politieke en godsdienstige overtuiging en richting. Maar de zuilen hadden ook hun eigen doelgroep (Bakker & Scholten, 2019). Omstreeks 1960 begon in Nederland de verzuiling van onder andere de Nederlandse media (Bakker & Scholten, 2019). De bestaande zuilen werden verlaten voor nieuwe denkwijzen en werkwijzen. Volgens Bakker & Scholten (2019) werden de doelgroepen van deze organisaties hierdoor flexibeler. Het gevolg hiervan was een terugloop van inkomsten en een zoektocht naar nieuwe bronnen van inkomsten. Een commercialisering van de markt volgde, want er werd alleen nog gekeken naar wat de meeste inkomsten kon opleveren (Ruigrok, Kester, Scholten, Ismaili, Goudwaard, 2011).

De focus lag eerst op de informatievoorziening voor het publiek maar de verzuiling veranderde deze focus naar het vermaken van mensen zodat er het meeste kon worden verdiend (Ruigrok, Kester, Scholten, Ismaili, Goudwaard, 2011).

Met de commercialisering die plaatsvond in de media, verschoven ook de professionele rollen die media aannamen. Mellado & Lagos (2014) vonden in hun onderzoek dat de professionele rollen die de media spelen in de maatschappij konden worden onderverdeeld in zes dimensies. Dit zijn de rollen van de waakhond, de *“civic-oriented”*, de service, *“infotainer”*, disseminator-interventionist en als laatste *“loyal-facilitator”*. De rol aan waakhond en de rol van civic-oriented waren rollen die voor de commercialisering van de media het meest gebruikt werden. De rol van waakhond houdt in dat de media misstanden in maatschappij aan de kaak stellen door de machthebbende partijen te controleren. De rol van civic-oriented houdt in dat de media de burger informeren en hen zo kan oproepen tot deelname aan het publieke debat. Na de commercialisering namen de media ook andere rollen aan. Dit waren diverse rollen zoals die van de infotainer, service, loyal-facilitator en disseminator-interventionist.

Als eerste komt de rol van infotainer aan bod. Deze rol houdt volgens Mellado & Lagos (2014) in dat media nieuws brengen over onder andere schandalen, sensaties, emoties. Ten tweede komt de rol van service aan bod. Deze rol houdt volgens Mellado & Lagos (2014) in dat media het volk als een klant zien. De media geven het publiek informatie waar zij in het alledaagse leven iets aan hebben en voorzien hen in hun behoefte van informatie. Ten derde komt de rol van loyal-facilitator aan bod. Deze rol kan volgens Mellado & Lagos (2014) worden gezien als de mate waarin de media kritisch zijn naar de machthebbers toe of de mate waarin de media een soort nationale trots verkondigen. En als laatste komt de rol van disseminator-interventionist aan bod. Deze rol heeft volgens Mellado & Lagos (2014) te maken met de mate waarin journalisten actief of passief onderzoek en verslag doen naar gebeurtenissen (Mellado & Lagos, 2014). Volgens Harcourt (2005) zijn de rollen die de media aannemen verschoven als gevolg van de verzuiling. Deze verschuiving kan ertoe leiden dat de kans dat een gebeurtenis meer media-aandacht krijgt kan toenemen, omdat men meer gefocust is op het nieuws wat de meeste mensen aantrekt en het meeste oplevert (Harcourt, 2005).

Kort samengevat, de media kunnen volgens onder andere het onderzoek van Mellado & Lagos (2014) verschillende rollen aannemen. Deze verschillende rollen zijn bepalend zijn belangrijk voor het verdere proces van de nieuwsselectie. Afhankelijk van de rol kan een gebeurtenis eerder geselecteerd worden voor de nieuwsselectie en dus zo meer aandacht genereren.

2.2.1 Nieuwsselectie en nieuwswaarden

In de vorige paragraaf is gesproken over de professionele rollen die de media aannemen en in hoeverre dit van invloed kan zijn op de media-aandacht van gebeurtenissen. Om media-aandacht te genereren moet een gebeurtenis nieuwswaardig zijn. Dit is het proces van de nieuwsselectie. De theorie over nieuwsselectie is van belang voor dit onderzoek zodat middels deze theorie kan worden achterhaald waarom bepaalde gebeurtenissen wel aandacht genereren en sommige dat niet doen.

Nieuwsselectie is het proces waarbij aan de hand van nieuwswaarden bekeken wordt in hoeverre een gebeurtenis nieuwswaardig is (Galtung & Ruge, 1965; Harcup, & O'Neill, 2001; Brighton & Foy, 2007; Schultz, 2007). Bij het selecteren van "nieuwswaardige" gebeurtenissen wordt gekeken naar factoren zoals macht, personalisering, nabijheid, continuïteit en conflict en negativiteit (Schultz, 2007). Uit onderzoek van Schultz (2007) blijkt dat deze factoren eigenschappen zijn die, traditioneel gezien, vaak een verhaal een goed verhaal maken. Daarnaast benoemd Schultz (2007) in haar onderzoek dat deze factoren zijn ontwikkeld in de loop der tijd tussen verschillende organisaties, zoals onder andere de media, het publiek en de bronnen van de media. Zij stelt hierbij dat deze factoren een gebeurtenis verkopen en hierdoor de aandacht van het publiek trekken. Zij

noemt het in haar onderzoek ook wel dat wat “sells the story”. Uit haar onderzoek blijkt ook dat de factoren bepalend zijn voor het bepalen van de relevantie van gebeurtenissen. De theorie van Schultz (2007) over nieuwswaarden wordt ook bevestigd door het onderzoek van Ruigrok et al. (2011). Zij stellen in hun onderzoek namelijk dat hoe hoger een gebeurtenis scoort op een van de eerdergenoemde factoren, hoe hoger de nieuwswaarde wordt die een medium eraan toekent. De kans is dan ook groter dat een gebeurtenis in het nieuws wordt weergegeven.

Er bestaan diverse onderzoeken over nieuwswaarden. Uit onderzoek van Brighton & Foy (2007) blijkt dat er kritiek is op de theorie van Galtung & Ruge (1965). Zij stellen namelijk dat in de tijd van Galtung en Ruge (1965) de kranten nog een grote prominente rol aannamen in het dagelijkse leven en dat het internet nog niet bestond.

Ten tweede is de theorie van Harcup & O’Neill (2001) over nieuwswaarden. In dit onderzoek is gekeken naar de theorie van Galtung & Ruge (1965) en is dit vertaald naar de huidige maatschappij.

Ten derde is de theorie van Schultz (2007) over nieuwswaarden. Deze theorie biedt extra verdieping betreffende nieuwswaarden, maar biedt geen nieuwe nieuwswaarden dan degenen die al benoemd zijn in het onderzoek van Harcup & O’Neill (2001). Het beste kan daarom worden gekeken naar de theorie van Harcup & O’Neill (2001) omdat deze theorie meer in het hedendaagse leven staat dan de theorie van Galtung en Ruge (1965).

Als laatste blijkt uit het onderzoek van Brighton & Foy (2007) dat het beste kan worden gekeken ook naar de theorie van Harcup & O’Neill (2001), omdat deze theorie een nieuwere en recentere versie van de theorie over nieuwswaarden biedt. Nieuwswaarden zijn dus bepalend of een gebeurtenis nieuwswaardig is en hoeveel media-aandacht een gebeurtenis krijgt.

Het is van belang om de theorie over nieuwswaarden te bespreken in dit onderzoek omdat binnen dit onderzoek onderzocht wordt in hoeverre er media-aandacht is geweest voor de politiemissie in Kunduz. Aan de hand van deze theorie en de uitkomsten van de automatische inhoudsanalyse kunnen er conclusies worden getrokken die de eerste deelvraag kunnen beantwoorden.

2.2.2 Key events

Zojuist is besproken dat nieuwswaarden bepalend zijn of een gebeurtenis nieuwswaardig genoeg is en dus aandacht krijgt van de media of niet. Op sommige momenten is de aandacht voor onderwerpen meer dan gewoonlijk. Deze soort momenten worden key events genoemd (De Vreese, 2001). Bij een key-event krijgt een gebeurtenis dus meer aandacht. Een voorbeeld hiervan is de politiemissie in Kunduz. Deze missie had enkele key events waardoor de media-aandacht tijdelijk

toenam. Uit het onderzoek van Brosius & Eps (1995) blijkt dat key events er niet alleen voor zorgen dat een gebeurtenis meer media-aandacht krijgt, maar zorgen deze events er ook voor dat de manier waarop de hoeveelheid nieuws wordt bepaald. Volgens Kepplinger & Habermeijer (1995) kan een key-event er ook voor zorgen dat er als ware een soort golf aan berichtgeving over hetzelfde onderwerp kan ontstaan. Zij stellen in hun onderzoek dat diverse gebeurtenissen sneller een key-event kunnen worden. Als voorbeeld in hun onderzoek gaven zij dat bijvoorbeeld een aardbeving of een vrachtwagen-ongeluk key events werden. Zij stellen dat deze gebeurtenissen voorzien zijn van enkele eigenschappen zoals negativiteit, drama en sensatie. Maar Kepplinger & Habermeijer (1995) stellen ook dat deze eigenschappen geen verplichting zijn voor een gebeurtenis om een key event te worden. Dit wordt ook in het onderzoek van Brosius & Eps (1995) genoemd. Daarnaast noemt het onderzoek van Brosius & Eps (1995) dat key events ervoor kunnen zorgen dat de factoren voor het selecteren van nieuws worden beïnvloedt. Key events zorgen namelijk voor een nieuwe belangrijke gebeurtenis. Volgens Brosius & Eps (1995) is dit een gebeurtenis die niet eerder door de media was opgemerkt. Key events zorgen volgens Brosius & Eps (1995) ervoor dat er een nieuwe blik wordt geworpen op een bestaande gebeurtenis.

Dit brengt ons bij het onderwerp van dit onderzoek. Wanneer we kijken naar de politiemissie in Kunduz zouden we drie belangrijke key events kunnen onderscheiden, namelijk: de start van de missie, de missie zelf en het abrupte einde van de missie. De periode van de start van de missie begint in april 2010 tot en deze periode loopt tot en met maart 2011. Dit was de tijdsperiode dat de missie naar Kunduz besproken werd in de politiek. De start van de missie markeert de eerste key-event. Omstreeks april 2011 werden de eerste militairen naar Kunduz gestuurd. Dit markeert dan ook het tweede key-event. De periode van de missie zelf loopt tot en met juli 2013. Dit was het moment dat besloten werd in de politiek dat de eerste militairen naar huis zouden worden gestuurd en missie zou worden beëindigd. In augustus 2013 werden daadwerkelijk de eerste militairen naar huis gestuurd. Dit markeert dan ook het moment van het derde key-event. De terugtrekking van de militairen loopt tot en met december 2013. In deze laatste maand kwamen namelijk de laatste militairen terug in Nederland en was de missie officieel ten einde (Boon, 2020; NOS, 2020). De theorie van key events en dat deze events meer media-aandacht kunnen genereren brengt ons bij de eerste deelvraag van het onderzoek. Aan de hand van deze deelvraag kunnen we onderzoeken of er bij de missie ook daadwerkelijk sprake was van meer media-aandacht voor de missie. De uitkomsten van deze deelvraag zullen bepalen of er inderdaad sprake was van meer media-aandacht voor de missie ten opzichte van het geheel aan nieuws in dezelfde tijdsperiode. Aan de hand van de vastgestelde key events kunnen we dan ook vaststellen of deze key events van invloed zijn geweest

op de hoeveelheid media-aandacht. De mate waarin de Kunduz-missie door het gehele proces van nieuwsselectie heen liep en media-aandacht genereerde wordt onderzocht in de eerste deelvraag.

1. *In hoeverre is er media-aandacht geweest voor de politiemissie in Kunduz?*

2.3 Framing, agenda-setting en priming

Zojuist is er gesproken over de aandacht van de media voor een gebeurtenis. Het gevolg van de media-aandacht kan ertoe leiden dat er effecten optreden. Dit worden media-effecten genoemd. De media heeft door onder andere de mate van de berichtgeving effect op de maatschappij. Het is van belang voor dit onderzoek om deze theorie verder te bespreken, aangezien er binnen dit onderzoek wordt gekeken naar de opgetreden effecten naar aanleiding van de berichtgeving over de missie.

Het blijkt uit onderzoek dat mensen niet willekeurig media volgen maar dat zij liever focussen op bepaalde berichtgeving (Valkenburg, Peter en Walther (2016). Dit zou het gevolg zijn van bepaalde behoeften op zowel mentaal gebied als sociaal gebied (Katz & Lazarsfeld, 1955). Daarnaast stellen Valkenburg et al. (2016) in hun onderzoek dat rond halverwege de vorige eeuw de theorie over de relatie tussen media en het publiek nog niet zover was ontwikkeld als nu. Dit gegeven wordt ook in de literatuur van Croteau & Hoynes (2014) benoemd. Dit blijkt onder andere uit dat Lazarsfeld, Berelson & Gaudet in het onderzoek van 1948 stelden dat de macht van de media om gedrag en houdingen beperkt was. Ditzelfde geldt voor het onderzoek van Klapper uit 1960. Volgens Valkenburg et al. (2016) keken de meeste onderzoeken toentertijd eerder naar het media-gebruik als een gevolg dan dat ze naar het gevolg van media-gebruik keken. Sinds de laatste eeuwwisseling is echter een omslag in de literatuur te vinden en wordt de macht van de media meer onderzocht. Er wordt in het onderzoek van Valkenburg et al. (2016) ook gesteld dat mensen zelf hun eigen media-gebruik vormen. Dit heeft volgens hen ook het gevolg dat ze hiermee ook de invloed van de relatie met de media zelf vormen. Daarnaast is uit onderzoek gebleken dat ontvangers van een media bericht kunnen veranderen. Dit is het gevolg van de berichten uit de media die zij ontvangen (Valkenburg et al. 2016).

2.3.1 Framing

Zoals zojuist genoemd staat de media in relatie tot de maatschappij. Er zijn diverse media-relaties te onderscheiden. In dit onderzoek zal er alleen gekeken worden naar de relaties van framing, agenda-setting en priming.

Framing heeft geen invloed op de maatschappij, maar bepaald hoe een bericht door het publiek wordt gezien. Framing bevindt zich dus in de boodschap zelf. Volgens Entman (1993) is

framing het selecteren en benadrukken van bepaalde aspecten van een gebeurtenis en deze opvallender te laten terugkomen. In het geval van de missie in Kunduz kan het dus zijn dat bepaalde aspecten zoals bijvoorbeeld een conflictsituatie in Kunduz extra opvallend worden gemaakt en hierdoor in een conflictframe worden weergegeven.

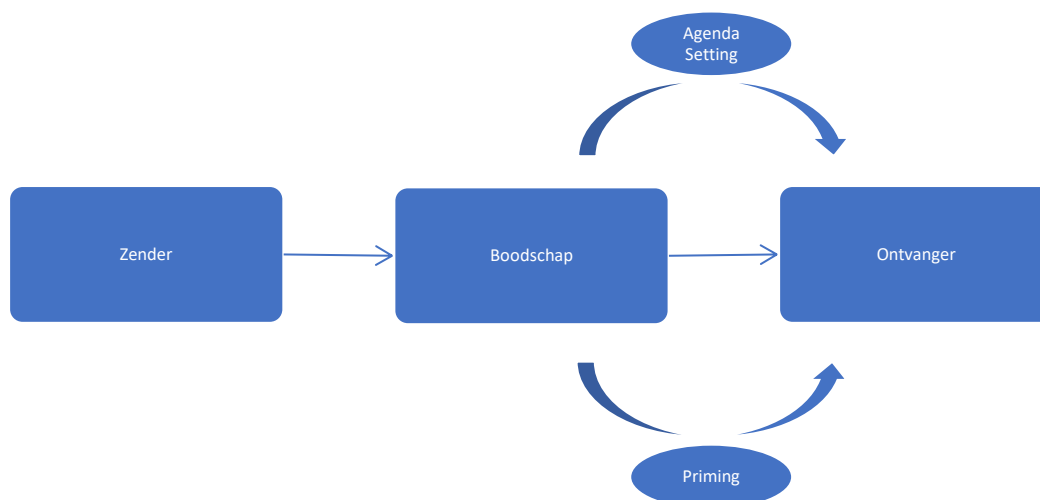
Verschillende onderzoekers hebben geschreven over frames in de media. Zo zijn er onder andere de generieke frames. De meest voorkomende en gebruikte literatuur over de generieke frames is de literatuur van Semetko & Valkenburg (2000). Volgens hun onderzoek zijn dit de frames die grotendeels voorkomen in het nieuws en kunnen deze frames voor bijna iedere setting gebruikt worden en bieden deze zo veel ruimte om diverse aspecten van een gebeurtenis te onderzoeken.

Zo bestaan er ook episodische frames. Dit zijn frames die heel specifiek gaan over gebeurtenissen en dus niet buiten deze context gebruikt kunnen worden. Thematische frames zijn frames die gaan over specifieke thema's in het nieuws (Semetko & Valkenburg, 2000). Dit gaat vaker volgens Semetko & Valkenburg (2000) over een contextuele en historische verslaggeving van bepaalde gebeurtenissen.

Voor dit onderzoek zijn uit de theorie van Semetko & Valkenburg (2000) een aantal frames gehaald, die geacht worden passend te zijn voor dit onderzoek. Deze zullen later nog aan bod komen in dit onderzoek.

2.3.2 Agenda-setting

Als tweede wordt het media-effect agenda-setting besproken. Wanneer we kijken naar de gehele cyclus van zender tot ontvanger, dan zien we in Figuur 1 dat agenda-setting tussen de boodschap en de ontvanger staat.

Figuur 1 Communicatieschema

De media kunnen namelijk bepalen wat er op de publieke agenda komt. Dit wordt ook wel agenda-setting genoemd. Volgens Croteau (2014) wordt er middels agenda-setting ervoor gezorgd dat er op bepaalde onderwerpen meer aandacht komt en dat erover gepraat en geschreven wordt vanuit de media. Zij stellen hierbij dat de rol die de journalisten in het gehele nieuwsproces hebben extra wordt benadrukt. Volgens Christie (2016) zijn onder bepaalde condities, zoals bijvoorbeeld een oorlog, de agenda's van de overheid en media gerelateerd aan de publieke opinie. Zoals we zien in het bovenstaande figuur, is agenda-setting een media-effect wat zich afspeelt tussen de boodschap en de ontvanger. Volgens Ruigrok et al. (2011) is agenda-setting het bepalen van de agenda van zowel het publiek als de politiek. Zij stellen ook in hun onderzoek dat de media ook invloed kan hebben op het beoordelingsvermogen van zowel de politiek als het publiek. Volgens Ruigrok et al. (2011) leggen de media namelijk op diverse plekken meer de nadruk bij het publiceren van nieuws. Zoals eerdergenoemd kan de media dus invloed hebben op de beleidsvorming van de politiek (Koch-Baumgarten & Voltmer, 2010; Soroka, Lawlor, Farnsworth & Young, 2012). Naast dat de media kunnen bepalen wat er op de agenda komt, kunnen zij ook invloed uitoefenen op hoe mensen denken over een onderwerp. Dat brengt ons bij het volgende media-effect, namelijk priming.

2.3.3 Priming

Zojuist is het tweede media-effect besproken, namelijk agenda-setting. Dit media-effect zorgt ervoor dat de media kunnen bepalen wat op de agenda komt en wanneer mensen over onderwerpen nadenken. Maar er bestaan nog meer media-effecten, waaronder priming.

Priming is het derde media-effect wat besproken wordt in dit onderzoek. Het media-effect priming zorgt er namelijk voor hoe mensen denken over de berichten in de media (Scheufele & Tewksbury, 2007). Volgens Ruigrok et al. (2011) kan bij priming alleen de aandacht al voor een onderwerp in de media het geheugen van het publiek beïnvloeden. Uit onderzoek blijkt dat priming een media-effect is wat gerelateerd kan worden aan de eerdergenoemde agenda-setting (Croteau & Hoynes, 2014; Roskos-Ewoldsen & Roskos-Ewoldsen, 2009). Er wordt bij priming meer aandacht gegeven aan bepaalde onderdelen van een onderwerp. Priming zorgt er dus voor hoe er over een onderwerp wordt gedacht. Iyengar & Kinder (1987) stellen ook in hun onderzoek dat priming refereert naar *"changes in the standards that people use to make political evaluations"*. Dit wil zeggen dat priming dus refereert naar de veranderingen in de standaard gedachtegangen die mensen gebruiken om politieke beslissingen te maken. Het is belangrijk om te weten welke effecten priming dus kan hebben. Aan de hand van de theorie van priming kan er een verklaring kan worden gegeven of de media invloed hebben gehad op de politieke besluitvorming van de missie. Media-

effecten zoals priming, maar ook agenda-setting kunnen dus invloed hebben op onder andere beleidsvorming in de politiek.

2.4 Politieke beleidsvorming

Zojuist is besproken dat priming een media-effect is wat invloed kan hebben op wat mensen denken over een onderwerp dat zij in de media hebben gezien. Het gevolg van priming als media-effect zorgt dus voor een bepaalde denkwijze. Deze denkwijze komt niet alleen terug bij de maatschappij, maar is ook terug te vinden in de politiek en de bijbehorende beleidsvorming.

Uit onderzoek is gebleken dat de politiek relatief meer aandacht geven aan kwesties die meer aandacht krijgen in kranten (van der Pas et al., 2017). Politieke partijen gaan hierbij er van uit dat deze aandacht als indicator dient voor hoe belangrijk een onderwerp wordt gevonden door de burgers. Daarnaast denken politieke partijen dat de media hun agenda baseren op wat de burger op dat moment belangrijk vindt (van der Pas et al., 2017). Berry & Kamau (2013) stellen dat berichtgeving over beleidsvorming vaak plaats vindt in de media. Zij noemen dit ook wel de "media arena". Zij stellen hierbij dat de media vaak meerdere rollen hierbij aannemen. Zo zouden media volgens Berry & Kamau (2013) vaak een soort van scheidsrechter zijn tussen het publiek en de beleidsmakers. Zij stellen dat dit komt doordat de media informatie krijgen over aangepaste of voorgestelde beleidsstukken. Daarnaast krijgen de media ook informatie over beleidsstukken die afgewezen zijn. Volgens Berry & Kamau (2013) zal een burger geïnformeerd zijn over een (nieuw) beleid door middel van de media dan door de overheid. Zij stellen dat een burger meer toegang heeft tot de media tot de faciliteiten van de overheid. Daarnaast stellen Koch-Baumgarten & Voltmer (2010) dat beleidsvorming kan worden gezien als een soort netwerk. Volgens hen is beleidsvorming onzeker en is informatie vergaren een strategie om dit te kunnen managen. Als laatste stellen zij ook dat beleidsvorming te maken heeft met conflicten. Deze conflicten komen onder andere vanuit het beleid zelf, de bronnen waarmee men werkt en de gaten in de kennis. De nieuwsmedia hebben volgens hen het potentieel om de leegte qua informatie op te vullen binnen de beleidsvorming.

Volgens Koch-Baumgarten & Voltmer (2010) moeten we de positie van nieuwsmedia niet onderschatten. Media zijn meer dan ooit onderdeel van de beleidsvorming. Niet alleen voor de informatievoorziening maar voor de gehele politieke wereld. Volgens Koch-Baumgarten & Voltmer (2010) is deze invloed subtiel en overtuigend, maar moet deze invloed niet los worden gezien van het gehele politieke spectrum. Dit brengt ons bij de tweede deelvraag van dit onderzoek.

Deelvraag 2: Welke thema's komen voor in de Kamerstukken over de politieke besluitvorming rondom de missie?

2.5 Political parallelism

Naast het feit dat media dus invloed hebben op de politiek kan het soms ook andersom zijn. We zien dit terugkomen in de political parallelism van een land. Uit onderzoek is gebleken dat political parallelism van invloed is op de macht van de agenda-setting van kranten over de politieke partijen in Nederland (van der Pas, van der Brug & Vliegthart, 2017). Dit wordt political parallelism genoemd. Volgens Hallin & Mancini (2004) zien we bij political parallelism dat de media een soort spreekbuis zijn voor de politiek. De berichtgeving van de media komt overeen met wat de politiek zelf publiceert. Volgens Artero (2015) wordt political parallelism als volgt gedefinieerd: *“Closely linked to that party by organisation, loyalty to party goals and the partisanship of its readers”*. Dit houdt in dat een medium sterk verbonden is aan politieke partij. Mede door de commercialisering van de media in Nederland verschoof de focus van press party parallelism naar political parallelism (van der Pas et al., 2017). Het ging van specifieke partijen naar politieke oriëntaties. Het “democratic corporatist” model waar Nederland onder valt, had van oorsprong juist een sterke politieke parallelism. Dit is in de loop der jaren door onder andere de verzuiling en commercialisering minder geworden (van der Pas et al., 2017). Volgens Hallin & Mancini (2004) is de political parallelism in Nederland momenteel niet hoog. Dit houdt in dat de Nederlandse media niet volledig als spreekbuis dienen van de politieke partijen.

De theorie van Hallin & Mancini (2004) over mediasystemen en political parallelism is een ideaaltipe. In hoeverre is dit ook in werkelijkheid in Nederland het geval? Dit brengt ons dan ook bij de derde en tevens laatste deelvraag van dit onderzoek.

Deelvraag 3. In hoeverre komen de thema's van de Kamerstukken terug in de frames in de berichtgeving over de missie?

Aan de hand van alle theorie worden diverse aspecten belicht die de relatie tussen de media en de politiek kunnen verklaren. Aan de hand van de geformuleerde deelvragen zal ook blijken hoe deze relatie precies is en geven zij tezamen antwoord op de hoofdvraag die centraal staat in dit onderzoek, namelijk:

Hoe verhouden de berichtgeving in de media en de besluitvorming van het kabinet van de politiemissie in Afghanistan zich tot elkaar?

3. Methode

In dit hoofdstuk komen de gekozen onderzoeksmethodes aan bod en er wordt onderbouwd waarom deze methodes nodig zijn om de onderzoeksvragen te beantwoorden. Eveneens worden in dit hoofdstuk de operationalisering en dataverzameling aan bod gebracht. Om ervoor te zorgen dat de hoofdvraag en bijbehorende deelvragen kunnen worden beantwoord wordt er gebruik gemaakt van een automatische kwantitatieve inhoudsanalyse, een kwalitatieve thematische analyse en een handmatige kwantitatieve inhoudsanalyse. In het eerste gedeelte van het kwantitatieve gedeelte van dit onderzoek wordt er gekeken naar de relatieve en absolute media-aandacht voor de gehele missie en of hierbij key events invloed hebben op de hoeveelheid media-aandacht. Hiervoor wordt de dataset van 2349 krantenartikelen voor gebruikt. Middels de automatische kwantitatieve inhoudsanalyse wordt onderzocht of de zojuist genoemde key events invloed hebben op de hoeveelheid media-aandacht. Door gebruik te maken van het programma Rstudio kan dit worden achterhaald. In het tweede gedeelte van het onderzoek wordt er gekeken naar de thema's die terugkomen in de Kamerstukken en in de krantenartikelen. De thema's zullen tot stand komen door middel van een thematische analyse van de gevonden Kamerstukken over de politiemissie in Kunduz. Een dataset van 49 Kamerstukken zal voor deze thematische analyse worden gebruikt. De thematische analyse zal worden gedaan door gebruik te maken van het programma Atlas.ti. Op basis van de uitkomsten van deze thematische analyse zal een codeboek worden gemaakt. Dit codeboek met de thema's worden vervolgens naast een steekproef van de krantenartikelen gelegd om zo te achterhalen of en op welke wijze de thema's uit de Kamerstukken terugkomen in de krantenartikelen. Dit is de handmatige kwantitatieve inhoudsanalyse. Voor deze handmatige kwantitatieve inhoudsanalyse wordt 20% van de volledige dataset van de krantenartikelen genomen. Dit zijn ongeveer 461 artikelen.

3.1 Methode

3.1.1 Kwantitatieve inhoudsanalyse

Zoals eerdergenoemd, wordt binnen dit onderzoek onder andere gebruik gemaakt van een kwantitatieve inhoudsanalyse. Uit onderzoek blijkt dat een inhoudsanalyse een onderzoeksmethode die methode is waarmee op een objectieve, systematische kwantitatieve manier data kan worden verkregen (Berelson, 1952; Holsti, 1968; Kerlinger, 1986). Daarnaast blijkt uit ook onderzoek ook dat middels een inhoudsanalyse herhaalbare en betrouwbare conclusies kunnen worden getrokken (Krippendorff, 1980; Weber, 1985). Volgens Prasad (2008) kunnen deze conclusies over meerdere onderdelen van de communicatieketen gaan. In dit onderzoek zal het gaan over de verzender van de boodschap ofwel de verzender van het krantenartikel. Volgens Prasad (2008) kan je met behulp van

een kwantitatieve inhoudsanalyse betrouwbare, repliceerbare en objectieve conclusies trekken over de data. Volgens Prasad (2008) kan het materiaal voor een kwantitatieve inhoudsanalyse onder andere kranten zijn. Eveneens kan je volgens Prasad (2009) een kwantitatieve inhoudsanalyse ook goed gebruiken voor het analyseren van grote sets aan data. Dat maakt deze methode dan ook goed geschikt voor dit onderzoek. Een kwantitatieve inhoudsanalyse kent echter ook beperkingen. Zo vertelt het niets over de causale verbanden tussen de onderzochte variabelen. Binnen de kwantitatieve inhoudsanalyse bestaan twee verschillende soorten, namelijk de automatische en de handmatige. Een handmatige kwantitatieve inhoudsanalyse kan de diepere (latente) betekenissen achterhalen, daar het gedaan wordt door mensen. Een automatische kwantitatieve inhoudsanalyse kan alleen de manifeste betekenissen achterhalen, of wel dat wat daadwerkelijk wordt geschreven. Binnen dit onderzoek worden zowel de automatische als de handmatige inhoudsanalyse uitgevoerd. De automatische inhoudsanalyse zal meer vertellen over de aandacht voor de missie. De handmatige inhoudsanalyse vertelt meer over de thema's die terugkomen in de artikelen (Koetsenruijter & Van Hout (2018).

3.1.2 Kwalitatieve thematische analyse

Voor het kwalitatieve gedeelte van het onderzoek, wordt er gebruik gemaakt van een kwalitatieve thematische analyse. Deze analyse wordt gebruikt om terugkerende thema's in de Kamerstukken te achterhalen. Dit wordt gedaan om zo te bepalen of de media invloed heeft gehad op de beleidsvorming rondom deze missie. Een kwalitatieve thematische analyse is een beschrijvende weergave van kwalitatieve data (Anderson, 2007). Door middel van een kwalitatieve analyse kan er een gedetailleerde omschrijving van de data worden verstrekt (Schreier, 2013). Dit wordt volgens Boeije (2009) ook wel interpretatie van de data genoemd. Door middel van het opdelen van het materiaal in verschillende categorieën ontstaat er een codeerframe (Schreier, 2013). Door het gebruik van bestaande literatuur en kennis is het mogelijk om diverse soorten categorieën te bedenken. Het opdelen van het materiaal wordt middels coding bewerkstelligd. Er wordt begonnen met open coding, vervolgens komt axiaal coding aan bod. De coding zal eindigen met selectieve coding (Boeije, 2009). Bij open coding begint men met enkele delen van de data. Je leest meerdere malen een gedeelte uit de data en probeert hier een concept te achterhalen. Bij deze vorm van coding komt men nog enkele overduidelijke concepten tegen. Uiteindelijk is het resultaat van een open coding dat er relevante concepten zijn achterhaald. Hoe meer data er onderzocht wordt, hoe meer concepten achterhaald worden (Babbie, 2015). De tweede stap in coding is axiaal coding. Bij axiaal coding wordt er gekeken naar de "core" concepten in de data. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de resultaten van de open coding. Bij axiaal coding wordt de data opnieuw

ingedeeld in categorieën en wordt er gekeken naar meer onderliggende concepten (Babbie, 2015). De laatste stap in coding is selectieve coding. Bij deze vorm van coding wordt gekeken naar de centrale categorie in de data. Dit is volgens Babbie (2015) de code waar alle andere codes ook aan relateren.

3.2 Dataverzameling

De krantenartikelen die de dataset vormen van het kwantitatieve gedeelte van dit onderzoek, zijn afkomstig uit diverse Nederlandse kranten. In totaal worden in dit onderzoek vijf kranten hiervoor gebruikt. Dit zijn De Telegraaf, het Algemeen Dagblad, het NRC Handelsblad, Trouw, Het Financieel Dagblad en De Volkskrant. Volgens Bakker en Scholten (2019) zijn dit de vijf grootste kranten van Nederland. En deze vijf kranten hebben over de missie geschreven.

De dataset van de krantenartikelen omvat de gehele periode die te maken had met de politiemissie in Kunduz. Dit is de tijdperiode van april 2010 tot en met december 2013. Hierdoor bevat de dataset een overgroot deel van de artikelen die zijn gepubliceerd met betrekking tot de missie. Door gebruik te maken van een zoekterm, die samen is gesteld door middel van termen die betrekking hadden op de politiemissie in Kunduz, zijn de krantenartikelen willekeuring geselecteerd door AmCat voor de kwantitatieve analyse. Het complete aantal krantenartikelen die betrekking hadden op de missie in de eerdergenoemde tijdspanne is 2307 artikelen. De krantenartikelen zijn verzameld door gebruik te maken van de computerinfrastructuur van AmCat. AmCat is de afkorting voor Amsterdam Content Analysis Toolkit (Van Attenveldt, 2008). De data die in Amcat staat is afkomstig van de sites van de eerdergenoemde kranten. Hierdoor maakt het niet of de krantenartikelen via de site van de krant zelf wordt benaderd of via Amcat.

De dataset van de Kamerstukken omvatten eveneens de gehele periode die te maken had met de politiemissie in Kunduz. Dit is ook de tijdperiode van april 2010 tot en met december 2013. Deze dataset is verkregen middels een zoekterm ("*politiemissie Kunduz*") op de site van officiële bekendmakingen. Hierdoor bevat de dataset de Kamerstukken die zijn gepubliceerd met betrekking tot de missie. Op deze site staan alle officiële documenten die zijn gecreëerd door de overheid, De zoekterm die hier gebruikt is bestaat uit diverse begrippen die betrekking hebben op de politiemissie in Kunduz. Het complete aantal Kamerstukken is 49 stuks. De Kamerstukken variëren in lengte. Een gemiddeld Kamerstuk omvat ongeveer maximaal 20 tot 40 pagina's. En hebben de kortste Kamerstukken een lengte van ongeveer 8 pagina's en zijn de langste Kamerstukken tussen de 100 en 140 pagina's lang. De grootste Kamerstukken zijn uit de analyse gelaten daar zij niet representatief zijn voor de steekproef. Hierdoor zijn er maximaal 29 Kamerstukken overgebleven voor de thematische analyse.

3.3 Operationalisatie

Allereerst wordt de hoeveelheid aandacht gemeten voor de politiemissie in Kunduz. Dit wordt middels een deelvraag onderzocht. De eerste deelvraag kijkt naar de absolute en relatieve aandacht die is geschonken aan de politiemissie. Daarnaast wordt er bij deze deelvraag ook gekeken naar de aandacht rondom key events van de missie. Dit is onderdeel van de kwantitatieve methode. Bij de automatische inhoudsanalyse zal ook een analyse worden uitgevoerd op de zoekterm die was gebruikt voor de dataverzameling. Middels de precision en recall zal blijken in hoeverre de zoekterm relevante artikelen heeft opgeleverd en in hoeverre de zoekterm betrouwbaar was (Van Attenveldt, Ruigrok, Takens & Jacobi, 2014). Uit de complete dataset van 2307 krantenartikelen zullen er middels een steekproef 30 artikelen worden gebruikt voor de precision en 30 artikelen voor de recall.

De tweede deelvraag kijkt naar de thema's die voorkomen in de Kamerstukken. Deze thema's worden vervolgens gekoppeld aan de krantenartikelen door middel van een codeboek. Om de kwalitatieve thematische analyse te kunnen voltooien wordt de volledige dataset aan Kamerstukken geanalyseerd. Dit zijn in totaal 49 Kamerstukken. Uit onderzoek blijkt dat wanneer er wordt gekozen voor een grote steekproef hierdoor de betrouwbaarheid van de analyse wordt vergroot (Bearden, Sharma & Teel, 1982).

Aan de hand van het codeboek dat is voortgekomen uit de thematische analyse wordt een kwantitatieve handmatige inhoudsanalyse gedaan. Om de betrouwbaarheid van de handmatige kwantitatieve inhoudsanalyse te verhogen wordt er gebruik gemaakt van een tweede codeur. Deze tweede codeur zal een gedeelte van de steekproef van krantenartikelen coderen. Hiervoor zal de tweede codeur ongeveer 10% coderen van de steekproef. Dit zal inhouden dat er 41 artikelen worden gecodeerd door de tweede lezer. Hieruit zal blijken hoe betrouwbaar het codeboek voor de handmatige analyse zal zijn. Deze betrouwbaarheid wordt berekend middels de Cohen's Kappa. Naarmate de verschillen tussen de twee codeurs toeneemt, hoe lager het getal van de Cohens's Kappa Cohen (1960). Men kan spreken van een goede Cohen's Kappa, wanneer dit getal boven de 0.8 is. De volledige codeerinstructie is terug te vinden in Appendix 4 en de berekeningen van de Cohen's Kappa is terug te vinden in Appendix 5.

4. Resultaten

Dit hoofdstuk zal gaan over de verkregen resultaten van de drie analyses. Het hoofdstuk zal beginnen met een bespreking van de hoeveelheid nieuws over de missie. Vervolgens wordt de thematische analyse van de Kamerstukken besproken en als laatste komt de inhoud van de nieuwsberichten aan bod. Elke bespreking zal beginnen met de verkregen resultaten van de desbetreffende analyse en vervolgens zal er dieper worden ingezoomd op de relatie met de theorie.

4.1 Aandacht voor de missie

In de eerste deelvraag wordt behandeld hoeveel media-aandacht er is geweest voor de politietrainingsmissie in Kunduz. Dit wordt achterhaald aan de hand van de eerste deelvraag. Deze deelvraag luidde als volgt: *In hoeverre is er media-aandacht geweest voor de politiemissie in Kunduz?* Om data te genereren zodat deze deelvraag beantwoord kan worden, is er gebruik gemaakt van een zoekterm. Deze zoekterm omvatte krantenartikelen over de politietrainingsmissie in Kunduz in de periode van april 2010 tot en met december 2013. Aan de hand van precision en recall is vastgesteld hoe betrouwbaar de zoekterm is. Meer informatie is hierover terug te vinden in hoofdstuk 3, paragraaf 3.2 en 3.3. De gehele berekening is terug te vinden in Appendix 1.

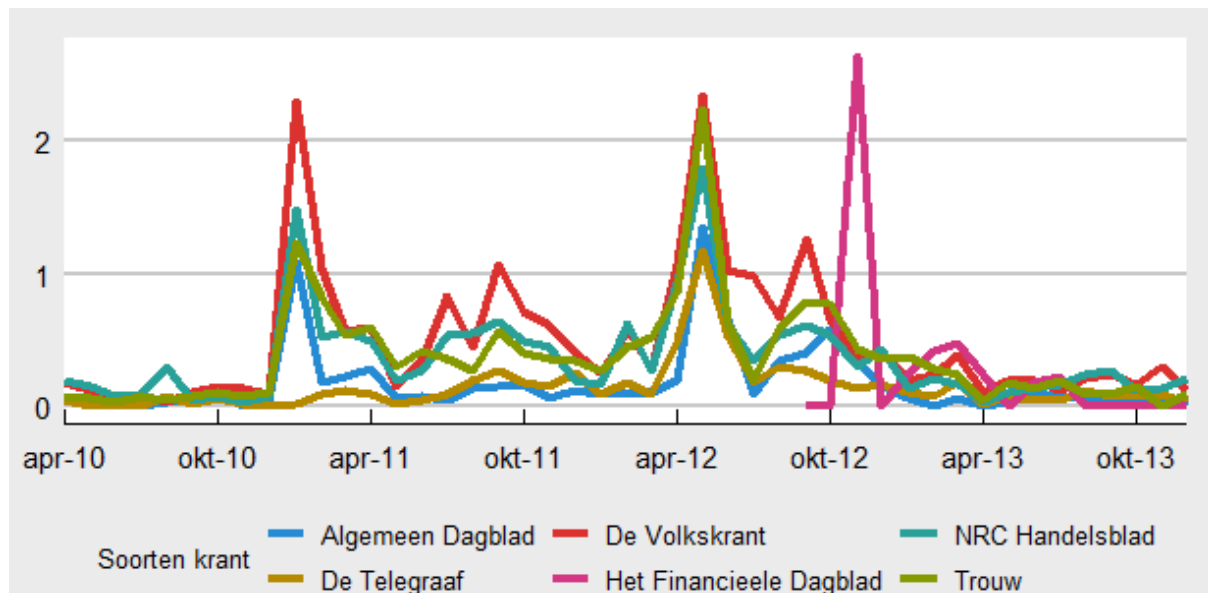
In de dataset zitten krantenartikelen van zowel populaire als kwaliteitskranten. De volgende kranten zitten in de dataset: Algemeen Dagblad, NRC Handelsblad, Trouw, de Volkskrant en als laatste de Telegraaf. Allereerst wordt er gekeken naar het totale aantal krantenartikelen in de periode van april 2010 tot en met 2013. Naarmate de jaren verstreken nam ook het relatieve aantal krantenartikelen over de missie in Kunduz toe. Echter nam het relatieve aantal krantenartikelen rond het einde van de missie ook weer drastisch af. Dit is ook terug te zien in tabel 4.1.1.

Jaar	Totaal aantal krantenartikelen	Aantal krantenartikelen over Kunduz	Percentages van het geheel
Totaal 2010	148731	98	0.06%
Totaal 2011	228540	876	0.38%
Totaal 2012	216620	1084	0,50%
Totaal 2013	208434	249	0,11%

Tabel 4.1.1 Totale nieuwsberichten en berichten over de politiemissie in Kunduz

Zojuist zijn de absolute cijfers besproken van het totale nieuws en het totale aantal nieuwsberichten over de missie in Kunduz. Deze cijfers zijn relatief gemaakt en weergegeven in Tabel 4.1.1. Wanneer er dieper wordt ingegaan op de relatieve cijfers en relaties dan vallen er verschillende zaken op.

Wanneer er gekeken wordt naar Grafiek 4.1.2 dan is duidelijk te zien dat er een stijgende lijn is waar te nemen naarmate de daadwerkelijke missie van start gaat in het voorjaar van 2011. Het aantal artikelen dat de missie als onderwerp heeft neemt over de tijd toe. Hierbij is ook tijdens de missie een stagnatie te zien in de aandacht met nog een piek rond oktober 2011 en een piek rond april 2012. De piek in oktober 2011 komt door het werkbezoek van enkele Nederlandse Tweede Kamerleden en de premier (van Dijk, 2011). De piek in april 2012 is te verklaren aan het feit dat toen de laatste lichter van militairen in Kunduz aankwam (Trouw, 2012). Er is ook nog een opmerkelijke piek waar te nemen van het Financiële Dagblad omstreeks oktober 2012 terwijl de overige kranten meer een dalende lijn hadden ingezet. Hiervoor kan een verklaring worden gezocht voor het feit dat

rondom die tijd parlementsverkiezingen zijn geweest en als gevolg daarvan ook een aantal nieuwe

Grafiek 4.1.2 Relatieve aandacht politiemissie Kunduz per zes maanden in mediaberichtgeving van 2010 t/m 2013 uitgedrukt in percentages.

afspraken zijn gemaakt rondom de verdelingen van de financiële gelden van de overheid met onder andere betrekking tot de missie in Kunduz.

Een eerste deelconclusie die kan worden vastgesteld is dat er vanaf de bespreking in de Tweede Kamer over de missie in 2010 er in een toenemende mate aandacht is geweest voor de politiemissie in Kunduz. Rond het einde van de missie in het voorjaar en de zomer van 2013 is deze aandacht grotendeels verdwenen. Dit is ook duidelijk terug te zien in Grafiek 4.1.2 wanneer alle

kranten dicht tegen het nulpunt aanzitten. Een verklaring voor de toename en afname van de relatieve aandacht voor de missie kan uitgelegd aan de hand van *nieuwswaarden*. Nieuwswaarden zijn voorwaarden waaraan moet worden voldaan om het selectieproces van het nieuws te kunnen doorstaan (Galtung & Ruge, 1965; Harcup & O'Neill, 2001; Brighton & Foy, 2007; Schultz, 2007).

Bij de politietrainingsmissie in Kunduz was er sprake van de aanwezigheid van onder andere de volgende factoren van nieuwswaarden: macht, nabijheid, continuïteit, conflict en negativiteit. Als eerste de factor *macht*, deze factor is terug te vinden in het feit dat het Nederlandse leger de dienstdoende macht in het politie- en rechtsstelsel in Kunduz werd. De tweede factor *nabijheid* is terug te vinden in het feit dat de Nederlandse militairen naar Kunduz werden gestuurd. Dit maakte dat de oorlog een stuk dichterbij kwam, aangezien er nu Nederlanders ook aanwezig waren. De derde factor continuïteit is terug te vinden in het feit dat de missie voor een langere tijd liep. Van 2010 tot en met 2013 waren de Nederlandse militairen aanwezig in Kunduz en werd er meerdere malen over hen geschreven in de media. De vierde factor *conflict* behoeft geen diepgaande uitleg. Het gebied in Kunduz was een conflictgebied op zichzelf. Elke gebeurtenis die daar plaatsvond had al snel met het oorlogsconflict te maken. En als laatste factor is er *negativiteit*. Een oorlog op zich is van zichzelf al een negatieve factor. Een langdurige oorlog zorgt voor een constante stroom van negativiteit. De aanwezigheid van deze factor kan dus deels dienen als reden dat de berichten over de missie vaker door het gehele proces van de nieuwsselectie van de Nederlandse kranten komen. Het gevolg van de aanwezigheid van deze factoren heeft ertoe geleid dat op meerdere momenten een piek was waar te nemen in de relatieve hoeveelheid nieuws.

Een piek in de berichtgeving kan te maken hebben gedaan met een key event. Wanneer er verder wordt ingezoomd op de pieken, dan is te zien dat er duidelijk drie pieken waren gedurende 2010 tot en met 2013. De drie pieken worden een voor een besproken.

De politiemissie in Kunduz had dus drie key-events: Rond de start van de missie (april 2010 tot en met maart 2011), de missie zelf (april 2011 tot en met juli 2013) en de afronding van de missie (augustus 2013 tot en met december 2013). Rond het key-event van de start van de missie was bekend gemaakt dat de militairen definitief naar Kunduz zouden worden gestuurd. Er is ook te zien dat dit key-event voor een golf aan berichtgeving over deze missie zorgde.

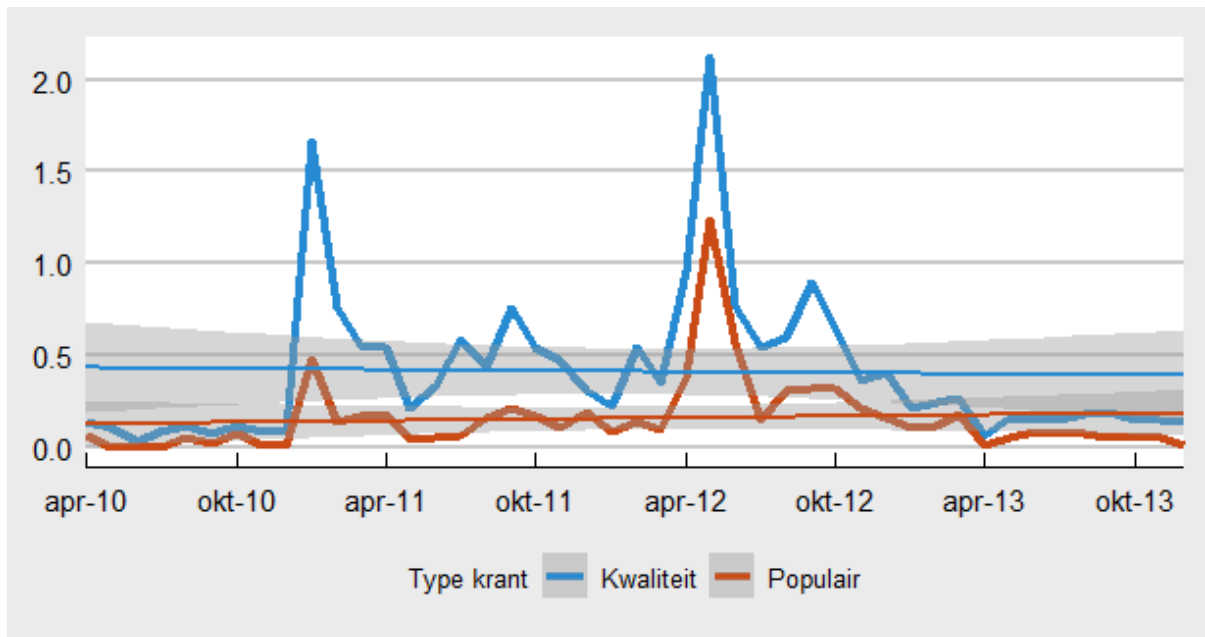
Het tweede key-event is het moment dat de militairen daadwerkelijk in Kunduz aanwezig zijn. Hun aanwezigheid zorgt niet direct voor meer media-aandacht, maar zorgt er wel voor dat met de tijd de media-aandacht wel toeneemt voor dit onderwerp. Dit is ook terug te zien in Grafiek 4.1.2 rond de periode van juli 2011. Tevens na een langere tijd is de media-aandacht nog steeds hoog voor de missie. Hierbij is zelfs een grote toename waar te nemen rond april 2012.

Het derde key-event markeert het moment dat er besloten wordt door de Nederlandse

regering dat militairen uit Kunduz worden gehaald en de missie ten einde wordt gebracht. Ten opzichte van eerdere piekmomenten is het aantal artikelen een stuk lager, echter is er wel een toename waar te nemen vanaf augustus 2013. We zien met de terugtrekking van de eerste militairen uit Kunduz ook een toename van de artikelen over Kunduz. Er kan dus gesteld worden dat de key-events zorgen voor een hogere nieuwswaarde voor gebeurtenissen rondom de missie. Hierdoor is ook de aandacht van de media, in dit geval de Nederlandse kranten, dusdanig toegenomen.

Wat als laatste nog opvalt aan Grafiek 4.1.3 is dat over het algemeen de kranten die onder de kwaliteitskranten zoals het NRC, Het Financiële Dagblad, De Volkskrant en Trouw vallen meer krantenartikelen hebben gepubliceerd dan de andere twee kranten die onder de populaire kranten vallen. De theorie stelt dat populaire kranten vooral schrijven over wat het publiek wilt horen in plaats van wat belangrijk is voor de maatschappij. Deze mate van belang wordt door de mediaorganisaties, in dit geval de kranten, bepaald.

Wanneer de kranten worden verdeeld in de twee verschillende groepen voor de analyse, dan is het volgende waar te nemen. Er is in Grafiek 4.3 op het eerste gezicht te zien dat populaire kranten relatief minder schrijven over de politietrainingsmissie dan de kwaliteitskranten. Hierbij is ook een significant verschil waargenomen. Er kan hierbij geconcludeerd worden dat populaire kranten minder schrijven over de politietrainingsmissie in Kunduz dan dat kwaliteitskranten doen. We zien een uitkomst van kwaliteitskranten van ($M= 0.41, SD=0.21$) en voor populaire kranten ($M=0.16, SD=0.41$), $t(88)= 3.722$ met hierbij een p-waarde van < 0.05 . In de literatuur van Ruigrok et al (2016) wordt namelijk gesteld dat kwaliteitskranten zich vooral richten op wat belangrijk is voor de maatschappij en populaire kranten zouden volgens dit onderzoek zich vooral richten op wat het publiek graag wilt horen op dat moment. Op het moment van de eerste piek, rondom voorjaar 2011 is te zien dat vooral kwaliteitskranten krantenartikelen hebben geschreven die betrekking hadden op de missie. Dit was tevens het moment dat de missie daadwerkelijk van start ging en de eerste militairen naar Kunduz gingen.

Grafiek 4.1.3 Relatieve aandacht populaire en kwaliteitskranten missie Kunduz in mediaberichtgeving van 2010 t/m 2013.

Ook al verschillen de twee soorten kranten in de relatieve hoeveelheid aandacht, er is wel te zien dat ze op ongeveer dezelfde momenten een piekmoment beleven. Er is hierbij een duidelijke en significante correlatie waar te nemen ($r=0.897$, $p < 0,05$). Dit houdt in dat wanneer kwalitatieve kranten schrijven over de missie in Kunduz vaak ook de populaire kranten dit doen en vice versa. Het zegt echter niets wat de oorzaak hiervan is.

Er kan kort gezegd worden dat er relatief media-aandacht is geweest voor de missie in Kunduz. De berichtgeving heeft zelfs enkele piekmomenten als gevolg van key events beleefd. Er is ook duidelijk waargenomen dat vooral kwalitatieve kranten hebben geschreven over de missie in Kunduz. De missie in Kunduz en de bijbehorende gebeurtenissen kwamen vaker door het proces van de nieuwsselectie van de kwalitatieve kranten. Door de sterke correlatie kwam het ook voor dat de populaire kranten op dezelfde momenten schreven over het onderwerp als eerdergenoemde soorten krant. Of kranten op dezelfde manier framen als het kabinet, zal blijken uit de handmatiger kwantitatieve analyse waarbij onderzocht wordt in hoeverre de kwalitatief gevonden thema's in de Kamerstukken terugkomen in de media. De handmatige analyse is terug te vinden in paragraaf 4.3. Maar nu zal eerst in 4.2 de thematische analyse worden besproken.

4.2 De thematische analyse van de Kamerstukken.

Zojuist is de media-aandacht voor de politiemissie in Kunduz besproken. Hieruit is gebleken dat er een toename van aandacht in de media is geweest voor de politiemissie in Kunduz. De volgende paragraaf zal de tweede deelvraag van dit onderzoek over de thema's in de Kamerstukken beantwoorden.

Allereerst wordt er gekeken naar het totale aantal Kamerstukken en het aantal Kamerstukken dat betrekking had op de missie in Kunduz. In tabel 4.2.1 zijn de absolute en relatieve cijfers van het aantal Kamerstukken weergegeven. Wat opvalt is dat er 2010 maar enkel Kamerstuk aanwezig was over de missie. Dit kan te maken hebben met het feit dat de missie pas halverwege 2010 ging starten. Wat opvalt is dat het relatieve aantal Kamerstukken toeneemt in 2011 en in 2012 weer afneemt. De krantenartikelen over Kunduz uit de vorige paragraaf lieten ook een daling zien, echter was deze daling pas vanaf 2013 waar te nemen.

Jaar	Totaal aantal Kamerstukken	Aantal Kamerstukken over Kunduz	Percentages van het geheel
Totaal 2010	9914	1	0.01%
Totaal 2011	16559	21	0.13%
Totaal 2012	14596	15	0,10%
Totaal 2013	15752	12	0,08%

Tabel 4.2.1 Totale aantal Kamerstukken en Kamerstukken over de politiemissie in Kunduz

Het moment waarop er meer over de missie wordt gesproken door zowel de kranten als het kabinet komt wel matig overeen. In 2011 was er zowel in de kranten als in de Kamerstukken meer gesproken over de politiemissie in Kunduz. Er is ook een matige correlatie waargenomen tussen de Kamerstukken en de krantenartikelen ($r=0.552$, $p < 0.05$). Deze correlatie was significant bevonden en dit houdt in dat wanneer er meer Kamerstukken geschreven worden over de missie dat de kranten dit matig ook doen.

Door middel van de thematische analyse zijn de thema's in de Kamerstukken van de missie achterhaald. Bij een kwalitatieve analyse wordt er gekeken naar het meest opvallende uit de data (Koetsenruijter & Van Hout, 2018). De bespreking zal plaatsvinden per thema en is niet gerangschikt op meest voorkomende maar wordt per thema gekeken wat het meest opvalt.

Thema 1: Rechten van de mens en minderheden

Uit de thematische analyse is gebleken dat er in de Kamerstukken wordt gesproken over de rechten van diverse groepen in de Afghaanse maatschappij. De Kamerstukken voorzien de lezer van informatie over de huidige situatie en geven daarbij ook aan hoe de politietrainingsmissie kan leiden tot een verbetering van de rechten van diverse groepen in de Afghaanse maatschappij. In de Kamerstukken wordt een verdeling gemaakt tussen de diverse groepen en hoe hun rechten verbeterd kunnen worden dankzij de missie.

Als eerste wordt er in de Kamerstukken gesproken hoe de mensenrechten in het algemeen verbeterd kunnen worden dankzij de missie. Daarnaast wordt er gesproken over hoe de rechten van vrouwen verbeterd kunnen worden. Tevens wordt er ook in de Kamerstukken genoemd hoe de rechten van kinderen verbeterd kunnen worden dankzij de missie.

Wat vooral opvalt in deze Kamerstukken is dat als er wordt gesproken over de huidige situatie er vooral een negatieve toon wordt gebruikt, zoals de volgende voorbeelden:

“Veel te doen voor waarborging rechten en positie vrouwen in Afghaanse maatschappij” – voorbeeld 1

“Positie van vrouwen onder andere bij politie blijft om aandacht vragen” – Voorbeeld 2

En wanneer er gesproken wordt over wat de missie kan doen om de rechten te bevorderen er meer een positieve toon wordt gebruikt in de zinnen.

“De missie heeft ervoor gezorgd dat agentes door vrouwelijke arts behandeld kunnen worden” – voorbeeld 3

“Inspanningen van Nederland leidt tot betere toepassing recht” – voorbeeld 4

“Mensen kunnen makkelijker registreren als advocaat en dan met name vrouwen” – voorbeeld 5

Het lijkt erop dat de Nederlandse militairen in de stukken als een soort “redder” worden geportretteerd en de Afghaanse bevolking als slachtoffers die hulp nodig hebben. Dit is ook terug te zien in de theorie van Manley (2009) waarin gesteld wordt dat Westerse media en literatuur Arabische vrouwen als onderdanige personen die lijden door hun omgeving portretteren.

Dit is ook verder terug te zien in de Kamerstukken waarin dieper werd ingegaan op de slechte toestand van de Afghaanse vrouwen en andere minderheden. De Nederlandse missie kon ervoor zorgen dat zij meer rechten kregen, zoals het bezoeken van een vrouwelijke arts of het worden van een politieagente. Iets wat volgens de Kamerstukken voorheen niet het geval was. Er is dan ook met name op die positie van de vrouw een nadruk gelegd en hoe onder andere Nederland deze heeft verbeterd dankzij deze missie. Deze positie komt dan meer overeen met de Westerse standaard van de positie van de vrouw.

Wat opvalt is dat er niet wordt genoemd of de Afghaanse vrouwen in Kunduz dit ook daadwerkelijk allemaal wilden of dat zij tevreden waren met hun huidige positie. Er wordt dus alleen gekeken naar de situatie vanuit een Nederlands oogpunt. Dit is ook in overeenkomst met de theorie van Manley (2009).

Thema 2: Internationale betrekkingen en organisaties.

Uit de thematische analyse is gebleken dat er bij het thema Internationale betrekkingen en organisaties er vooral wordt gesproken met feiten van de gebeurtenissen die hebben plaatsgevonden. Zo wordt er gesproken over wat de internationale organisaties bijvoorbeeld hebben gedaan, zoals ook weergegeven in voorbeeld 1:

“Duitsland grote invloed binnen ISAF en EUPOL” – Voorbeeld 1

Of er wordt gesproken over de invloed van de internationale partners van Nederland tijdens de missie, zoals ook te zien in voorbeeld 2:

“Politiemissie in Kunduz afhankelijk van Duitsland” – Voorbeeld 2

Maar ook de invloed van de Afghaanse overheid wordt besproken, zoals te zien in voorbeeld 3:

“Nasleep parlementsverkiezingen van invloed op begin missie” – Voorbeeld 3

In dit thema wordt vooral gesproken over de invloeden en activiteiten van de internationale partners. Hierbij wordt gekeken wat zij doen en waar ze verantwoordelijk voor zijn en welke invloed zij kunnen hebben op de Nederlandse missie. Daarbij wordt soms ook benoemd in hoeverre Nederland afhankelijk is van deze partners, zoals ook te zien in voorbeeld drie binnen dit thema.

Wanneer wordt gekeken naar de beschrijvingen van de activiteiten van de missie vertoont dit veel overeenkomsten met thema 3. Dit thema heeft betrekking op de Nederlandse betrokkenheid en activiteiten in Kunduz. Echter zijn deze twee thema's niet samengevoegd, om zo een duidelijke verdeling te laten zien tussen de internationale partners en Nederland. In dit thema wordt verder ook gesproken over wat de verantwoordelijkheden zijn van de internationale partners en wie mogelijk verantwoordelijk is tijdens problemen tijdens de missie.

Thema 3: Nederlandse betrokkenheid en activiteiten voor de missie

Het derde thema gaat over de Nederlandse betrokkenheid en activiteiten voor de missie in Kunduz. Uit de thematische analyse is naar voren gekomen dat er in de Kamerstukken vaak gesproken wordt over de Nederlandse betrokkenheid en activiteiten voor de missie. Er wordt vaak gesproken over wat Nederland aan activiteiten doet in Kunduz, hoeveel dat kost aan onder andere mankracht en op welke manier ze betrokken zijn bij de Afghaanse bevolking. Ook valt op dat er soms extra benadrukt wordt dat Nederland een positieve bijdrage levert. Dit wordt ook bevestigd door politici in de Kamerstukken doordat ze waardering uitspreken voor de Nederlandse activiteiten. In de onderstaande voorbeelden komt dit ook duidelijk naar voren.

“Nederlandse activiteiten hebben bijdrage geleverd aan versterking capaciteit van politie en justitie”
– Voorbeeld 1

“Waardering door de minister voor kwaliteit en inzet Nederland bij missie” – Voorbeeld 2

“Goede samenwerking binnen Nederlandse missie zorgde voor snelle en gezamenlijke aanpak”-
Voorbeeld 3

Zoals zojuist genoemd vallen meerdere onderdelen onder het thema van de Nederlandse inzet en betrokkenheid tijdens de missie. Ten eerste is de inzet op welke gebieden de Nederlandse missie hulp biedt in Kunduz. Uit de Kamerstukken is gebleken dat er veel gesproken is over op welke gebieden Nederland hulp zou kunnen en zou moeten bieden. Zo is er duidelijk gemaakt dat de missie een civiele missie zou moeten zijn, waarbij dus geen militairen aan bod komen tijdens de missie. De politietrainers zouden enkel nieuwe politieagenten in Kunduz moeten opleiden en de trainers mogen zich verder niet mengen in oorlogstaferelen zoals zelf aanvallen van groeperingen in Afghanistan. Zo mogen ook de F16's van Nederland enkel de internationale troepen ondersteunen wanneer zij zich al in het luchtruim bevinden en anders niet. En zou volgens de Kamerstukken Nederland er zelf op toe zien dat de politie geen offensieve militaire taken zou gaan uitvoeren.

Ten tweede komen de kosten aan bod. In meerdere Kamerstukken wordt gesproken over hoeveelheid geld dit van Defensie budget inneemt en hoeveel mankracht dit binnen Defensie kost. De missie wordt immers niet gratis gedaan, zo blijkt uit de Kamerstukken. Hierop volgt dat het budget van de missie ook moet worden goedgekeurd door het Kabinet.

Dit brengt het derde punt aan bod, namelijk het draagvlak van het Kabinet voor de missie. Het kabinet moet het budget voor de missie goedkeuren en daarbij ook uitspreken of zij een draagvlak zien voor de missie. Vanwege het feit dat Nederland een democratie is, moest er gestemd worden over de missie. Er diende een meerderheid voor de missie te zijn, om deze missie doorgang te laten vinden. Het is verklaarbaar dat in de Kamerstukken over dit aspect wordt gesproken, daar het namelijk bepalend is geweest voor de doorgang van de missie. Uit de Kamerstukken is ook gebleken dat premier Rutte en de minister van Defensie een bezoek hadden gebracht aan de missie in Kunduz en hierbij ook hun waardering uitspraken voor de missie.

Als laatste komt het aspect van de betrokkenheid met de Afghaanse bevolking aan bod. Wat opvalt is dat er in de Kamerstukken wordt gesproken dat Nederland een positieve bijdrage levert aan de maatschappij dankzij deze missie.

Deze onderdelen zijn tezamen genomen tijdens de thematische analyse, omdat ze ieder specifiek ingaan op een aspect van de Nederlandse missie. Al deze aspecten

Er wordt binnen dit thema vaak op een statische toon gesproken over de Nederlandse bijdrage met af en toe een extra positieve benadrukking van de activiteiten en betrokkenheid. Daarbij worden in de Kamerstukken veel cijfers en feiten benoemd over de activiteiten, zoals onder andere de financiële kosten van de politietrainingsmissie.

Thema 4: Transitie met Afghaanse autoriteiten

Het vierde thema wat voortgekomen was uit de analyse, was het thema "Transitie met Afghaanse autoriteiten". Dit thema omvatte alle gebeurtenissen en activiteiten in het teken van de transitie naar de Afghaanse autoriteiten. Net als het tweede en derde thema wordt er vooral op een 'statische' toon gesproken. Op enkele momenten wordt een zeer negatieve toon aangehaald. Dit is komt met name voor wanneer er negatieve ontwikkelingen zijn omtrent de missie en de overgang naar de Afghaanse autoriteiten. Een goed voorbeeld hiervan is wanneer president Karzai spreekt over de burgerdoden dankzij de internationale militaire inzet. Dit is ook terug te zien in voorbeeld 1:

"Spanningen tussen Karzai en de VS wegens gedode burgers" - Voorbeeld 1

Verder wordt er vooral op een matige tot negatieve toon gesproken over de overgang naar de Afghaanse autoriteiten. Wat naar voren komt is dat Nederland vindt dat dit proces te langzaam gaat. Zo wordt het overgangsproces een “*proces van een lange adem*” genoemd. Wat ook blijkt uit de thematische analyse van de Kamerstukken dat Nederland de opleidingen en processen zo hebben ontwikkeld dat de Afghaanse autoriteiten het uiteindelijk zelf kunnen geven. Wat als laatste nog naar voren is gekomen dat er waardering is voor de Nederlandse missie. De opleidingen die Nederland heeft ontwikkeld worden ook buiten Kunduz uiteindelijk in gezet.

Thema 5: Civiele politie

In de Kamerstukken werden er door de overheid zelf al vier thema's bepaald in de Kamerstukken. Deze vier thema's kwamen meerdere malen terug. De eerste hiervan was de civiele politie. Uit de Kamerstukken is gebleken dat het thema van de civiele politie vaak terug kwam als een op zichzelf staand onderdeel.

Binnen dit thema werd gesproken over de huidige status van de civiele politie in Kunduz en hoe Nederland door middel van de trainingen kan verbeteren. Zo wordt vooral benoemd dat de Nederlandse inzet echt tot verbetering kan leiden voor de Afghaanse politie in Kunduz. Binnen dit thema wordt vooral dieper ingegaan wat de politietrainingen omvatten. Zo wordt benoemd welke vaardigheden de rekruten krijgen en wat de prioriteiten van de opleidingen zijn. Daarnaast wordt er ook gesproken over hoe men in Kunduz uiteindelijk de rekrutering doet voor de politietrainingen en waar de rekruten kunnen eindigen na de missie. Er wordt met name gesproken dat Nederland verantwoordelijk is voor de verbetering van de kwaliteit van de civiele politie.

Thema 6: Justitiesector

Het zesde thema had betrekking op de justitiesector. Dit was een thema wat zelf door het kabinet in de Kamerstukken was verwerkt. Uit deze Kamerstukken is gebleken dat er ook veel gesproken werd over de justitiesector en wat de huidige status is van deze sector. Volgens de Kamerstukken is de huidige justitiesector in Kunduz slecht te noemen. Zo kunnen openbaar aanklagers makkelijk omgekocht worden en was het rechtssysteem zwak te noemen. Volgens de Kamerstukken zou de Nederlandse inzet in de Afghaanse justitiesector lijden tot meer effectiviteit bij rechtsinstuties. Daarnaast zorgde de Nederlandse missie ervoor dat er meer bekendheid kwam voor de inzet van pro deo advocaten en dat er meer vrouwelijke advocaten konden worden benoemd.

Wat opviel in de Kamerstukken was dat binnen dit thema er voornamelijk een positieve toon werd gebruikt om de gevolgen van de Nederlandse inzet in de justitiesector te beschrijven. Zo wordt

bijvoorbeeld in de Kamerstukken besproken dat het aantal advocaten in Kunduz is toegenomen dankzij de Nederlandse steun.

Thema 7: Samenwerking politie en justitie

Dit was een thema wat zelf door het kabinet in de Kamerstukken was verwerkt. In dit thema werd op feitelijke basis ingegaan hoe de samenwerking verloopt tussen de politie en justitie. Dit thema benoemd hoe thema zes en zeven verbeterd zijn dankzij de missie en hoe beide sectoren samen kunnen werken.

Daarnaast is gebleken uit de Kamerstukken dat de verbeterde samenwerking tussen de politie en justitie ook heeft geleid tot meer problemen met diverse groeperingen in Afghanistan. Zo wordt genoemd dat de trainingen die Nederland heeft gegeven ter verbetering van de samenwerking heeft geleid tot onder ander conflicten in Kunduz. Er zijn dankzij de inzet van Nederland dus conflicten opgetreden in Kunduz die een negatieve invloed hadden op de Afghaanse burgers. Zo zijn er opstandelingen geweest dit veroorzaakten maar wordt ook Al Qaida genoemd. Vanwege dit feit wordt in de Kamerstukken de veiligheidssituatie in Kunduz dan ook fragiel genoemd.

Thema 8: Verbetering bewustzijn, acceptatie en toegang rechtssysteem

Het laatste thema betrof de verbetering van het bewustzijn van de Afghaanse burgers, de acceptatie van het nieuwe rechtssysteem en de toegang tot het rechtssysteem. Dit was een thema wat zelf door het kabinet in de Kamerstukken was verwerkt. In dit thema komt regelmatig naar voren dat bepaalde groeperingen in Afghanistan waaronder Al-Qaida de toegang blokkeren tot het rechtssysteem. Wat ook teruggekomen is dat door onder andere corruptie de toegang geblokkeerd werd voor de kwetsbare burgers in Kunduz. En dat dankzij de Nederlandse inzet de alfabetisering toenam onder de bevolking in Kunduz.

Dit thema werd in de Kamerstukken niet altijd even uitgebreid beschreven als de voorgaande drie thema's. Wat opviel tijdens de thematische analyse was dat thema vaak een herhaling was van feiten en gebeurtenissen die ook bij de twee voorgaande thema's werden benoemd. Dit thema kwam dan ook vaak maar kort aan bod in de Kamerstukken.

4.3 De handmatige inhoudsanalyse van de krantenartikelen.

Zojuist is de thematische analyse van de Kamerstukken besproken. Aan de hand van de thema's die uit deze analyse zijn voortgevloeid en de bestaande literatuur van Semetko & Valkenburg (2000) over framing is er een codeboek ontstaan. Met dit codeboek is de aanwezigheid van de frames in de krantenartikelen gemeten. Allereerst wordt er gekeken in hoeverre een frame is voorgekomen in de krantenartikelen. Vervolgens zullen de uitkomsten van de analyse zullen per frame besproken worden.

We zien in tabel 4.3.1 de verschillende frames die gebruikt zijn in dit onderzoek en hoeveel deze frames relatief voorkwamen in de krantenartikelen.

Frames	Nederlandse betrokkenheid en activiteit missie		Verantwoordelijkheids frame		Conflict frame		Menselijkheidsframe	
	N	Gemiddelde	N	Gemiddelde	N	Gemiddelde	N	Gemiddelde
Kranten	461	85,3%	461	52,27%	461	26,04%	461	36,08%

Tabel 4.3.1 Het gemiddelde verbruik van nieuwsframes

4.3.1 Nederlandse betrokkenheid en activiteit missie

Het frame dat betrekking heeft op de Nederlandse betrokkenheid en activiteiten tijdens de missie is het frame waarin het frame waarin vanuit het oogpunt van de Nederlandse en internationale politiek wordt gesproken over de politiemissie in Kunduz. Dit frame is volledig ontstaan uit de thematische analyse. Hieruit is gebleken dat de gevonden resultaten niet passend waren in een bestaand frame van Semetko en Valkenburg (2000) en dus tezamen alle onderdelen van de Nederlandse missie omvatten, van politiek draagvlak tot kosten voor de inzet voor de missie. Dit frame is dan ook volledig gebaseerd op het thema van de thematische analyse.

Het frame is gemeten door middel van vier verschillende onderdelen. Deze onderdelen zijn voortgekomen uit de thematische analyse. Het eerste onderdeel betreft de gebieden waarop Nederlands ondersteuning biedt tijdens de trainingsmissie in Kunduz. Met de gebieden wordt geen fysiek gebied aangeduid, maar hiermee wordt bedoeld op het gebied van trainingen en militaire activiteiten. Het tweede onderdeel is de waardering voor de Nederlandse hulp die geboden wordt tijdens de missie in Afghanistan. Hierbij wordt gekeken naar de manier waarop de internationale gemeenschap de Nederlandse hulp in Kunduz waardeert. Het derde onderdeel gaat over het draagvlak voor de politiemissie in Kunduz vanuit de Nederlandse politiek. Wordt er gesproken of politici voor of tegen de missie zijn en wat er voor de missie is gelaten of juist wel is gedaan. Het

laatste onderdeel gaat over de economische kosten die zijn gemaakt voor en tijdens de missie om de missie mogelijk te maken. Om de aanwezigheid van dit frame te verduidelijken zijn er enkele citaten gebruikt.

“Doordat op last van de Tweede Kamer alleen een type agenten uit een provincie, Kunduz, mocht worden geschoold en zij niet mochten vechten, wat voor de Afghaanse politie ongebruikelijk is, was het rendement hiervan niet hoog. Daarom werd, niet zonder reden, nogal lacherig gedaan over deze missie, die honderden miljoenen kostte” (NRC Handelsblad, 19-03-2013).

“Vorig jaar kreeg de Nederlandse minderheidsregering steun van de zogeheten Kunduz-coalitie. GroenLinks, D66 en de ChristenUnie stemden na de terugtrekking uit Uruzgan onder strikte voorwaarden in met een nieuwe missie in Afghanistan. Marechaussees mogen in Kunduz alleen lokale agenten opleiden en geen leden van meer militante politietypen, zoals de grenspolitie. Politiekranten krijgen een basiscursus, en daarnaast moeten alle 1.600 politiemannen (en 26 politievrouwen) in de provincie worden gevolgd, onder meer om te voorkomen dat zij zich mengen in 'offensieve taken'”. (NRC Handelsblad 02-05-2012).

In het eerste citaat komen vooral het draagvlak en de economische kosten voor de missie naar voren. In het tweede citaat komt juist vooral naar voren hoe het draagvlak was vanuit de Nederlandse politici en op welke gebieden Nederland ondersteuning bood tijdens deze missie. Hoewel beide citaten redelijk lang zijn, geven ze beiden weer hoe er vanuit een politiek oogpunt is gekeken naar de missie.

Zojuist is uitgelegd op welke manier naar de aanwezigheid van dit frame is gezocht. Door middel van de intercodeursbetrouwbaarheid is bekeken in hoeverre de codering voor dit frame betrouwbaar waren. Uit de analyse is gebleken dat de intercodeursbetrouwbaarheid een waarde van 0.9 had en hiermee dus zeer betrouwbaar te noemen is. Het frame van de Nederlandse betrokkenheid en activiteiten van de missie kwam in 85,3% van de artikelen voor. Dit houdt in dat grotendeels van de artikelen dit frame is gebruikt.

4.3.2 Verantwoordelijkheidsframe

Het tweede frame wat besproken wordt is het verantwoordelijkheidsframe. Dit frame is deels gebaseerd op de uitkomsten van de thematische analyse en deels op de theorie van Semetko & Valkenburg (2000). De reden hiervoor is dat enkele onderdelen die uit de thematische analyse naar voren zijn gekomen overeenkwamen met vragen in het al bestaande frame. Zo kwam de vraag of er mogelijk een organisatie was die het probleem kon verlichten. Uit de thematische analyse is gebleken dat zowel de Nederlandse als de internationale militairen hulp kunnen bieden bij het

verlichten van het probleem dat momenteel aanwezig is in de Afghaanse politie en justitiesector. Dit komt overeen met de vraag uit het bestaande verantwoordelijkheidsframe van Semetko & Valkenburg (2000). Het frame is verder gemeten op onderdelen zoals of de Nederlandse overheid verantwoordelijk wordt gehouden voor de problemen tijdens de missie of dat groepen/individuen uit de Afghaanse gemeenschap verantwoordelijk zijn voor problemen tijdens de missie. Als laatste wordt er nog gekeken naar oplossingen die de missie kan brengen in Afghanistan en of er direct actie dient te worden ondernomen. Bij onderdelen zijn naar voren gekomen uit verschillende thema's van de thematische analyse. Uit de kranten zijn enkele citaten gehaald om dit frame te verduidelijken.

'We hebben met een beperkt mandaat het maximale eruit gehaald'. Politie en justitie in Kunduz zijn volgens hem duidelijk verbeterd. De missie begon in 2011 en voorzag in een training van ruim 800 agenten gedurende 18 weken.' (Algemeen Dagblad, 26-03-2013).

"Toch laat Brinkman, 4 maanden nadat hij het commando in Kunduz overnam, de Afghaanse provincie met een gerust hart achter. Drugsbendes. Hij is ervan overtuigd dat het gebied nu op eigen benen kan staan, en dat de politie sterk genoeg is om rivaliserende krijgsheren en drugsbendes het hoofd te bieden." – (Algemeen Dagblad, 26-08-2013).

"Advocaat Taj Mohammed Kakar zegt dat de Nederlandse hulp „essentieel" is geweest. „Dankzij de orde is het aantal advocaten hier gestegen van 15 naar 57." - (NRC Handelsblad, 01-07-2013).

De citaten geven weer dat de Nederlandse hulp een oplossing hebben geboden aan de Afghaanse autoriteiten. Daarnaast is ook zichtbaar dat er enkele groepen uit de Afghaanse maatschappij verantwoordelijk zijn voor de problemen tijdens de missie, zoals de zojuist genoemde drugsbendes.

Dankzij de coderingen is het mogelijk geweest om de betrouwbaarheid te meten van dit frame. Uit de analyse is gebleken dat de intercodeursbetrouwbaarheid een waarde had van 0.84 en hiermee dus goed is te noemen. Het verantwoordelijkheidsframe is in 52.27% van de artikelen terug gevonden.

4.3.3 Conflictframe

Het derde frame dat besproken wordt is het conflictframe. In dit frame wordt er gekeken of er conflicten bestaan tussen verschillende groepen. Door in dit frame een verdeling te maken tussen de verschillende groepen, wordt duidelijk tussen welke groepen precies er conflicten aanwezig zijn.

Er wordt hierbij gekeken naar groeperingen die geweld uitvoeren tegen Afghaanse burgers, aanslagen die gepleegd zijn waarbij onder andere Nederlandse militairen of Afghaanse burgers gewond zijn geraakt, weerstand van verschillende groeperingen in Afghanistan tegen de samenwerking van de Afghaanse politie en justitie. Als laatste wordt er nog gekeken naar de verwijten van de verschillende Afghaanse groepen. Uit de thematische analyse is namelijk gebleken dat er weerstand bestaat vanuit verschillende groeperingen zoals onder andere rebellen en Al Qaida tegen de Nederlandse hulp. Zo zijn er bijvoorbeeld conflicten geweest bij de rechtbank of het politiebureau. Ook zijn er aanslagen geweest op de politie die samenwerkt met de Nederlandse trainers.

“Hij is ervan overtuigd dat het gebied nu op eigen benen kan staan, en dat de politie sterk genoeg is om rivaliserende krijgsheren en drugsbendes het hoofd te bieden” (Algemeen Dagblad 26-08-2013)

“Bij een demonstratie voor een VN-kantoor in Kunduz schoten Afghaanse politieagenten vijf betogers dood. Hoe ging het toen jullie daarna weer de stad introkken. „We waren verrast door de reactie, omdat Kunduz in het verleden vaak rustig is gebleven bij dit soort incidenten. We schrokken ervan dat het na een relatief vreedzame demonstratie alsnog uitliep op rellen. „Een paar dagen later konden we weer aan het werk, maar we merkten dat ook de Afghaanse agenten zeer gekwetst waren door het verbranden van de korans.” (NRC Handelsblad, 02-05-2012).

Zojuist is benoemd hoe het frame is gemeten en is dit voorzien van enkele citaten. Om de betrouwbaarheid van codering te onderzoeken is gebruik gemaakt van de intercodeursbetrouwbaarheid. Er is gebleken uit de analyse dat de intercodeursbetrouwbaarheid voor dit frame een waarde had van 0.96 en hiermee kan worden gezien als zeer goed. Het conflictframe is in 26.04% van de artikelen teruggevonden. Dit is in verhouding met het Nederlandse missie frame zeer weinig te noemen.

4.3.3 Menselijkheidsframe

Het laatste frame dat besproken wordt is het menselijkheidsframe. Aan de hand van de thematische analyse is gebleken dat er in de Kamerstukken gesproken wordt over de rechten van mensen en hoe zij geraakt worden door de huidige situatie in Kunduz. Wanneer er gekeken wordt naar de theorie van Semetko & Valkenburg (2000) zien we overeenkomsten tussen deze theorie en het gevonden thema uit de thematische analyse.

Door middel van de volgende onderdelen is dit frame gemeten: Het gebruik maken van een menselijk voorbeeld, hoe groepen of individuen geraakt worden door de missie en laatste wordt er

gekeken of de Afghaanse burgers in een slachtofferrol worden geplaatst. Het gebruik maken van een menselijk voorbeeld versterkt dit frame over hoe er gedacht wordt door de media over de Afghaanse maatschappij.

Uit de thematische analyse is ook gebleken dat het kabinet denkt dat de missie verbetering kan brengen in de rechten van verschillende groepen uit de Afghaanse maatschappij. Deze uitkomst heeft overeenkomsten met de vraag van Semetko & Valkenburg (2000) over hoe de verschillende groepen geraakt worden door het probleem. Zo is uit de thematische analyse namelijk gebleken dat de Nederlandse militairen vaak als een soort “redder” werden aangeduid en de Afghaanse burger en dan met name de Afghaanse vrouw vaak als slachtoffer werd gezien en hulp nodig hebben.

“Nederland trainde Afghanen in het opleiden van hun eigen agenten. Ruim 800 agenten kregen een training van 18 weken. Het basisniveau was bij het begin van de missie laag. „We moesten de Afghanen leren hoe je ook zonder geweld kunt voorkomen dat een demonstratie of ruzie uit de hand loopt. Dat zijn ze niet gewend. En we hebben meisjes in Kunduz examen kunnen laten doen. Dat zijn misschien kleine dingen, maar kwalitatief hoogwaardig,„”. (Algemeen Dagblad, 26-08-2013)

“Toch benadrukt Sima Samar, voorzitter van de onafhankelijke Afghaanse mensenrechtencommissie, s ochtends al: „Een paar jaar geleden mochten vrouwen in Afghanistan niet de straat op, nu maken ze deel uit van de maatschappij. Als er geen rechtstaat wordt opgebouwd, vallen we weer terug in die oude tijd als de buitenlandse troepen in 2014 weggaan. Daarom alleen al is het sturen van uw trainers zinvol (Algemeen Dagblad, 25-01-2011)

“Hoe gaat het met het opbouwwerk in Uruzgan. De kwaliteit van de ziekenhuizen, scholen en infrastructuur is verbeterd sinds de bemoeienis van westerlingen, vinden de Afghanen. 'De ziekenhuizen zijn nu beter', zegt benzineverkoper Samtullah (24) uit Tarin Kowt per telefoon.” (Volkskrant, 11-06-2013).

Zojuist is besproken op welke wijze het menselijkheidsframe gemeten werd. Om de betrouwbaarheid van dit frame te waarborgen is er ook de intercodeursbetrouwbaarheid getest. Hieruit is gebleken dat het gemiddelde Cohen's Kappa voor dit frame 0.96 is. Dit houdt in dat de codering voor dit frame zeer goed te noemen zijn en dat dit frame dus zeer betrouwbaar is.

Uit de handmatige inhoudsanalyse is gebleken dat in 36.08% van de krantenartikelen het menselijkheidsframe gevonden werd. Dit frame kwam dus weinig terug in de krantenartikelen.

5. Conclusie

Dit onderzoek heeft gekeken naar de verhouding tussen de berichtgeving in de media en de besluitvorming van het kabinet omtrent de politiemissie in Afghanistan. Hiervoor was de volgende onderzoeksvraag opgezet: *“Hoe verhouden de berichtgeving in de media en de besluitvorming van het kabinet van de politiemissie in Afghanistan zich tot elkaar?”*

Als eerste is gekeken naar de hoeveelheid aandacht door de Nederlandse kranten. Vervolgens is gekeken hoe er door het kabinet is gesproken over de missie in de Kamerstukken. En als laatste is gekeken hoe de gevonden thema's terugkwamen in de framing van de kranten.

Als eerste wordt de hoeveelheid aandacht door de kranten besproken. Deze hoeveelheid aandacht is onderzocht middels de volgende deelvraag: *“In hoeverre is er media-aandacht geweest voor de politiemissie in Kunduz. Er kan geconcludeerd worden dat er relatief weinig aandacht is geweest voor de politiemissie in Kunduz. Wat opviel is dat de aandacht door de kranten wel toenam tijdens de zogenaamde key events. Deze events zorgden namelijk van een toename van krantenartikelen. Er waren drie key-events te onderscheiden tijdens deze missie.*

Bij de bestudering van de relatieve aandacht viel ook op dat er een verschil was tussen de populaire- en kwaliteitskranten. De kwaliteitskranten hadden namelijk meer gepubliceerd over de missie dan de populaire kranten. Dit is onder andere herleidbaar naar de theorie van Ruigrok et al. (2016). Aan de hand van de analyses is ook gebleken dat er een sterke correlatie was terug te vinden tussen de populaire- en kwaliteitskranten qua momenten dat zij beide over de missie in Kunduz publiceren.

Kort samengevat is er relatief weinig aandacht geweest voor de politiemissie in Kunduz. Echter is er wel in een toenemende mate geschreven over de politiemissie in Kunduz, door onder andere de key events. Hierbij is ook een sterke correlatie tussen de momenten dat de beide krantensoorten over Kunduz schreven terug te vinden.

Aan de hand van de volgende deelvraag is onderzocht welke thema's voorkwamen in de Kamerstukken: *“Welke thema's komen voor in de Kamerstukken over de politieke besluitvorming rondom de missie?”* Uit de thematische analyse is gebleken dat er over een vast aantal thema's wordt gesproken in de stukken. Zo worden onder andere de rechten van mensen besproken, maar wordt er ook gekeken naar de samenwerking tussen politie en justitie. Tevens is gebleken dat de Kamerstukken zelf al voorzien waren van een aantal vaste thema's. Aan de hand van de ontdekte thema's is er gekeken of er overeenkomsten waren met de bestaande theorie over framing. Een aantal thema's kwamen overeen met de bestaande frames en zijn dan ook in het bestaande frame verwerkt. De overige thema's zijn verwerkt in een nieuw frame. Wat ook opgevallen is dat het aantal relatief aantal Kamerstukken lager ligt ten opzichte van het relatieve aantal artikelen in de media

over de missie. Dit laat zien dat er in de media relatief meer is gesproken over de politiemissie in Kunduz dan in het kabinet. Dit komt echter niet overeen met de theorie van Van der Pas et al. (2017) waarin gesteld wordt dat kwesties die in de media meer aandacht hebben gekregen ook meer aandacht krijgen van de politiek.

Wanneer er gekeken wordt naar de momenten waarop er door het Kabinet en de kranten over Kunduz werd gesproken er een matige correlatie was waargenomen. Dit houdt in dat er op enkele momenten door beiden over de missie wordt gesproken. Er kan hierbij geconcludeerd worden dat er een lage mate political parallelism Nederland aanwezig is. Dit komt overeen met de theorie van Hallin & Mancini (2004) waarin gesteld wordt dat er in Nederland een lage mate van political parallelism aanwezig is. Uit de theorie is gebleken dat de media invloed heeft op de politiek (Soroka, Lawlor, Farnsworth & Young, 2012; Koch-Baumgarten & Voltmer, 2010), echter uit dit onderzoek is gebleken dat de media niet altijd invloed heeft op de politiek.

Als laatste is gekeken of de gevonden thema's uit de thematische analyse ook terugkwamen in de inhoud van de krantenartikelen. Middels de volgende deelvraag is dit onderzocht: *"In hoeverre komen de thema's van de Kamerstukken terug in de frames in de berichtgeving over de missie?"* Uit de handmatige kwantitatieve analyse is het volgende gebleken. Enkele thema's kwamen overeen met de inhoud van al bestaande thema's van Semetko & Valkenburg (2000) en zijn dus in de bestaande frames verwerkt. Het thema over de Nederlandse betrokkenheid tijdens de missie was niet passend binnen een bestaand frame van Semetko & Valkenburg (2000) en is op basis van de uitkomsten van de thematische analyse gevormd tot een eigen frame.

Uit de handmatige analyse is gebleken dat het frame over de Nederlandse missie zeer vaak voorkwam. Daarnaast kwam het verantwoordelijkheidsframe redelijk vaak voor. Als laatste is gebleken is dat zowel het menselijkheidsframe als conflictframe weinig voorkwam in de krantenartikelen. In een klein gedeelte van de krantenartikelen kwamen deze frames voor.

Kort samengevat kan er dus worden gesteld dat er in een toenemende mate is geschreven over de politiemissie in Kunduz door de kranten, maar dat het aantal artikelen relatief weinig was. De toenames waren te verklaren dankzij de key events waarbij er meer werd voldaan aan nieuwswaarden. Uit de Kamerstukken zijn een aantal thema's naar voren gekomen. Deze thema's zijn divers te noemen en spreken ieder over een ander aspect van de politiemissie in Kunduz. Aan de hand van de gevonden thema's en de bestaande theorie over frames van Semetko & Valkenburg (2000) is de handmatige inhoudsanalyse uitgevoerd. Hieruit is gebleken dat de thema's weinig terugkomen in de berichtgeving over de missie.

Dit onderzoek is uitgevoerd dankzij meerdere analyses en de bijbehorende methodologische keuzes. Allereerst de methodologische keuzes voor de automatische inhoudsanalyse. Door een

zoekterm op Amcat te gebruiken is er een dataset gecreëerd voor het verdere onderzoek. Voor een vervolgonderzoek zou deze zoekterm aangescherpt moeten worden. In veel gevallen van de krantenartikelen verwees de gebruikte zoekterm naar politiemissie in Kunduz. Soms kwam er ook het Kunduz-akkoord naar voren bij deze zoekterm. Om dit in de toekomst te voorkomen is het verstandig om de zoekterm zo aan te scherpen dat Kunduz niet meer in relatie wordt gebracht met het Kunduz-akkoord.

Ten tweede de methodologische keuzes voor het thematische onderzoek. Voor het vergaren van de dataset van de Kamerstukken is ook een zoekterm gebruikt. Hier is een grote set ontstaan met soms zeer grote Kamerstukken. In het huidige onderzoek zijn deze grote stukken eruit gehaald. Voor een vervolgonderzoek zou het mogelijk zijn om deze juist wel te betrekken in de analyse. Hiermee kan dan worden onderzocht of dit andere thema's genereert of juist niet.

Als laatste worden de methodologische keuzes voor de handmatige inhoudsanalyse bekeken. Om te achterhalen of de gebruikte frames betrouwbaar waren voor dit onderzoek is gebruik gemaakt van de intercodeursbetrouwbaarheid. De uitkomsten waren voor alle frames zeer goed te noemen. Omdat een onderzoek altijd ruimte overlaat voor verbetering zou voor een vervolgonderzoek een nog duidelijkere codeerinstructie moeten worden geschreven.

Voor een vervolgonderzoek zou dieper kunnen worden ingegaan op de correlatie tussen de Kamerstukken en de krantenartikelen. Uit de theorie is gebleken dat de media vaak invloed hebben op de politiek en in dit onderzoek is gebleken dat hier maar een matige correlatie tussen bestaat. Een vervolgonderzoek zou hierin meer kunnen betekenen, daar het meer in kan gaan op de redenen achter deze matige correlatie.

Door deze thesis is er duidelijk geworden in welke mate er aandacht vanuit de media is geweest voor de politiemissie, hoe het kabinet in Kamerstukken over de missie heeft gepraat en op welke wijze de media de missie geportretteerd heeft.

Literatuurlijst

- Adriaansen, M., & van Praag, P. (2010). Nieuwe scheidslijnen en de turbulente relatie tussen politiek, media en burgers. In H. Dijstelbloem, P. den Hoed, J. W. Holtslag, & S. Schouten (editors), *Het gezicht van de publieke zaak: openbaar bestuur onder ogen* (blz. 241-272). (WRR verkenningen; Nr.23). Amsterdam: Amsterdam University Press.
<https://doi.org/10.5117/9789089642622>
- Artero, J. P. (2015). Political parallelism and media coalitions in Western Europe.
- Berkel, B. (2006). Political parallelism in news and commentaries on the Haider conflict. A comparative analysis of Austrian, British, German, and French quality newspapers. *Communications*, 31(1), 85-104.
- Berry, D., & Kamau, C. (2013). *Public policy and media organizations*. Farnham, Surrey, England: Ashgate. (2013). Retrieved April 6, 2020, from Routledge.
- Boon, F. (2020, 6 februari). *Kamer neemt genoeg met onjuiste informatie over Kunduz-missie*. NRC. <https://www.nrc.nl/nieuws/2020/02/06/kamer-neemt-genoege-met-onjuiste-informatie-over-kunduz-missie-a3989602>
- Brouwers, A. (2020, 31 januari). *Vernietigende conclusies in evaluatie van Kunduz-missie: zware druk om positief beeld te schetsen*. Geraadpleegd op 1 maart 2020, van <https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/vernietigende-conclusies-in-evaluatie-van-kunduz-missie-zware-druk-om-positief-beeld-te-schetsen~b6ec49a0/>
- Braun, V., & Clarke, V. (2006). Using thematic analysis in psychology. *Qualitative research in psychology*, 3(2), 77-101.
- Brosius, H. B., & Eps, P. (1995). Prototyping through key events: News selection in the case of violence against aliens and asylum seekers in Germany. *European Journal of Communication*, 10(3), 391-412.
- Cook, F. L., Tyler, T. R., Goetz, E. G., Gordon, M. T., Protess, D., Leff, D. R., & Molotch, H. L. (1983). Media and agenda setting: Effects on the public, interest group leaders, policy makers, and policy. *Public opinion quarterly*, 47(1), 16-35.
- De Vreese, C. H. (2001). Europe'in the News: A Cross-National Comparative Study of the News Coverage of Key EU Events. *European Union Politics*, 2(3), 283-307.
- Harcourt, A. (2005). *The European Union and the regulation of media markets*. Manchester University Press.
- Katz, E., & Lazarsfeld, P. F. (1955). *Personal Influence, The part played by people in the flow of mass communications*. Transaction publishers.
- Kepplinger, H. M. (2008). News values. *The international encyclopedia of communication*.

- Kepplinger, H. M., & Habermeier, J. (1995). The impact of key events on the presentation of reality. *European journal of communication*, 10(3), 371-390.
- Koetsenruijter, W., & Van Hout, T. (2018). *Methoden voor journalism studies* (2de druk). Amsterdam: Boom.
- Koch-Baumgarten, S., & Voltmer, K. (2010). *Public policy and mass media : The interplay of mass communication and political decision making* (Routledge/ecpr studies in european political science, 66). London: Routledge/ECPR.
- Lazarsfeld PF, Berelson B, Gaudet H. 1948. *The People's Choice: How the Voter Makes Up His Mind in a Presidential Campaign*. New York: Columbia Univ. Press
- Lloyd, J. (2005). What the media are doing to our politics. *Journal of Communication Management*.
- McCombs, M. E., & Shaw, D. L. (1972). The agenda-setting function of mass media. *Public opinion quarterly*, 36(2), 176-187.
- Manley, M. (2009). Framing the Foreign Feminine: Portrayals of Middle Eastern Women in American Television News. *Inquiry: The University of Arkansas Undergraduate Research Journal*, 10(1), 13.
- Neuendorf, K. A. (2002). *Defining content analysis. Content analysis guidebook*. Thousand Oaks, CA: Sage.
- NOS. (2020, 30 januari). *Ministers: voortgang trainingsmissie in Afghanistan te rooskleurig voorgesteld*. <https://nos.nl/artikel/2320999-ministers-voortgang-trainingsmissie-in-afghanistan-te-rooskleurig-voorgesteld.html>
- NRC. (2012, 19 oktober). *Politiemissie Kunduz was van begin af aan kansloos*. Geraadpleegd op 14 maart 2020, van <https://www.nrc.nl/nieuws/2012/10/19/politiemissie-kunduz-was-van-begin-af-aan-kansloos-12566037-a706387>
- Roskos-Ewoldsen, D. R., & Roskos-Ewoldsen, B. (2009). Current research in media priming. *The SAGE handbook of media processes and effects*, 177-192.
- Roskos-Ewoldsen, D. R., & Roskos-Ewoldsen, B. (2009). Media priming: An updated synthesis. In *Media effects* (pp. 90-109). Routledge.
- Scheufele, D. A., & Tewksbury, D. (2007). Framing, agenda setting, and priming: The evolution of three media effects models. *Journal of communication*, 57(1), 9-20.
- Scholten, O., Ruigrok, N., & Heerma, P. E. (2002). *Good guys, bad guys: een onderzoek naar de berichtgeving in vier landelijke dagbladen over het conflict in voormalig Joegoslavië van januari tot augustus 1995*.
- Schultz, I. (2007). The journalistic gut feeling: Journalistic doxa, news habitus and orthodox news values. *Journalism practice*, 1(2), 190-207.
- Soroka, S., Lawlor, A., Farnsworth, S., Young, L., Ramesh, M. H., Fritzen, S., & Araral, E. (2012). *Mass*

- media and policymaking. *Routledge handbook of public policy*, 1-15.
- Stone, D. A. (1997). *Policy paradox: The art of political decision making* (Vol. 13). New York: ww Norton.
- Strömbäck, J. (2008). Four phases of mediatization: An analysis of the mediatization of politics. *The international journal of press/politics*, 13(3), 228-246.
- Thesen, G., Green-Pedersen, C., & Mortensen, P. B. (2017). Priming, issue ownership, and party support: The electoral gains of an issue-friendly media agenda. *Political Communication*, 34(2), 282-301.
- Trouw. (2012, 17 april). Trainers en militairen Kunduz afgelost.
<https://www.trouw.nl/nieuws/trainers-en-militairen-kunduz-afgelost~b6053813/>
- Valkenburg, P. M., Peter, J., & Walther, J. B. (2016). Media effects: Theory and research. *Annual review of psychology*, 67, 315-338.
- Van Atteveldt, W., Ruigrok, N., Takens, J. & Jacobi, C. (2014). *Inhoudsanalyse met AmCAT*.
 Geraadpleegd op <http://vanatteveldt.com/wp-content/uploads/amcatbook.pdf>
- van der Pas, Daphne J, van der Brug, W., & Vliegthart, R. (2017). Political parallelism in media and political agenda-setting. *Political Communication*, 34(4), 491-510.
 doi:10.1080/10584609.2016.1271374
- van Dijk, J. (2011, 25 oktober). *Dagboek Kunduz: 'Wie door een rietje kijkt ziet een mooie missie'* - SP. SP. <https://www.sp.nl/nieuws/2011/10/dagboek-kunduz-wie-door-rietje-kijkt-ziet-mooie-missie>
- Walgrave, S., Soroka, S., & Nuytemans, M. (2008). The mass media's political agenda-setting power: A longitudinal analysis of media, parliament, and government in Belgium (1993 to 2000). *Comparative Political Studies*, 41(6), 814-836.

Appendix 1: Automatische inhoudsanalyse

Totale nieuws is 870.632

Nieuws over Kunduz is 2.307

0.27% van totale nieuws.

Zoekterm precision: Kunduz OR "politiemissie Kunduz" OR "missie Kunduz" OR "trainingsmissie Kunduz" (NOT Irak NOT Golfoorlog NOT Afghanistan NOT "Kunduz-akkoord")

Gevonden artikelen: 2307

Zoekterm recall: Afghanistan OR "politiemissie Afghanistan" NOT (Kunduz OR "politiemissie Kunduz" OR "missie Kunduz" OR "trainingsmissie Kunduz")

Niet-gevonden artikelen: 8826

Steekproef		Relevant		Totaal
		Ja	Nee	
Gevonden	Ja	27	3	30
	Nee	4	26	30

Percentage		Relevant		Totaal
		Ja	Nee	
Gevonden	Ja	90%	10%	100%
	Nee	13.3%	86.7%	100%

Hele populatie		Relevant		Totaal
		Ja	Nee	
Gevonden	Ja	$0,9 \times 2307 = 2076,3$	$0,10 \times 2307 = 230,7$	2307
	Nee	$0,133 \times 8826 = 1173,858$	$0,867 \times 8826 = 7652,142$	8826

Precision = $27/30 = 0.90$

Recall = $2076.3 / (2076.3 + 1173.858) = 0.638 = 0.64$

Appendix 2: Precision en recall steekproef

Steekproef Precision:

1	Relevant	16	Relevant
2	Relevant	17	Relevant
3	Niet relevant	18	Relevant
4	Relevant	19	Relevant
5	Relevant	20	Relevant
6	Niet relevant	21	Relevant
7	Relevant	22	Relevant
8	Relevant	23	Niet relevant
9	Relevant	24	Relevant
10	Relevant	25	Relevant
11	Relevant	26	Relevant
12	Relevant	27	Relevant
13	Relevant	28	Relevant
14	Relevant	29	Relevant
15	Relevant	30	Relevant

Steekproef Recall:

1	Relevant	16	Niet relevant
2	Niet relevant	17	Niet relevant
3	Niet relevant	18	Niet relevant
4	Niet relevant	19	Niet relevant
5	Niet relevant	20	Niet relevant
6	Niet relevant	21	Niet relevant
7	Niet relevant	22	Niet relevant
8	Relevant	23	Niet relevant
9	Niet relevant	24	Niet relevant
10	Niet relevant	25	Niet relevant
11	Niet relevant	26	Niet relevant
12	Niet relevant	27	Niet relevant
13	Niet relevant	28	Niet relevant
14	Niet relevant	29	Relevant
15	Niet relevant	30	Relevant

Appendix 3: Codeboom thematische analyse

Thema	Code	Quotes uit de data
Internationale betrekkingen en organisaties	VN heeft eigen missie	<i>De VN ontplooit een eigen missie in Afghanistan, de UN Assistance Mission in Afghanistan (UNAMA).</i>
Nederlandse betrokkenheid en activiteit voor de missie	Positief over Nederlandse benadering	<i>Afghaanse en internationale partners hebben zich herhaaldelijk positief uitgelaten over de Nederlandse geïntegreerde benadering van de politie en justitiële keten. Ook de bijzondere elementen van die aanpak zoals de praktijkbegeleiding met de aanvullende opleiding, de scenario based training en de Police Coordination Board worden geroemd.</i>
Rechten van de mens en minderheden	Extra aandacht voor mensen-, vrouwen-, kinderrechten en integriteit	<i>Zo zal er extra aandacht worden gegeven aan mensenrechten, vrouwen- en kinder-rechten en integriteit.</i>
Transitie met Afghaanse autoriteiten	Activiteiten in teken van transitie	<i>De activiteiten van de trainingsmissie in Kunduz staan in het teken van het transitieproces. Nadat in december 2012 was besloten tot transitie van het laatste district in Kunduz, is begonnen met de implementatie daarvan. In de vorige stand van zakenbrief bent u geïnformeerd over de overdracht van basistrainingen aan de Afghanen. Daar is de afgelopen drie maanden op voortgebouwd, zoals met het opleiden van Afghan Training and Mentoring Teams. Ook is Afghaanse staf van het Police Training Centre kst-27925-480 ISSN 0921 - 7371 's-Gravenhage 2013 Tweede Kamer, vergaderjaar 2012–2013, 27 925, nr. 480 1</i>

		<i>(PTC) voorbereid op het overnemen van de verantwoordelijkheid van het PTC per 1 juli 2013.</i>
Civiele politie	Politietrainers verzorgen training voor agenten	<i>In Kunduz zijn politietrainers actief die een achtweekse basisopleiding verzorgen en POMLTs die een tienweekse aanvullende opleiding tijdens de praktijk verzorgen.</i>
Justitiesector	Rule of law-programma	<i>Daarnaast is met het rule of law programma een verdere kwaliteitsimpuls gegeven aan de juridische sector in Kunduz door de opleiding van advocaten en rechters, de samenwerking tussen politie en aanklagers en het versterken van de koppeling tussen het formele en informele rechtssysteem.</i>
Samenwerking politie en justitie	Onderlinge samenwerking politie en justitie	<i>Aanklagers en agenten vinden dat de onderlinge samenwerking verbeterd is, maar dat heeft niet geleid tot afname van het aantal verdachten dat langer dan de wettelijk toegestane tijd wordt vastgehouden.</i>
Verbetering bewustzijn, acceptatie en toegang rechtssysteem	Toegang rechtssysteem	<i>Uit de voortgangsmeting is de voornaamste conclusie dat een duidelijke meerderheid van de bevolking van Kunduz aangeeft toegang te hebben tot politiebureaus, rechtbanken, huqooq kantoren en shura's.</i>

Appendix 4: Codeerinstructie

Codeerinstructie:

Dit codeboek zorgt voor een duidelijke codeerinstructie voor handmatige inhoudsanalyse van de artikelen die gaan over de politiemissie in Kunduz. Aan de hand van deze instructie wordt het voor de codeurs duidelijk waarnaar gekeken wordt tijdens deze analyse. Het maken van een duidelijke codeerinstructie kan bijdragen aan de kwaliteit van de intercodeursbetrouwbaarheid. Aan de hand van de 8 thema's uit de thematische analyse en literatuur over frames (Semetko & Valkenburg, 1995) is een codeboek opgesteld. Ieder frame heeft meerdere vragen. Vragen waar onduidelijkheid kan ontstaan worden voorzien van een voorbeeld of uitleg van het frame zodat het voor de codeurs duidelijk is wat er precies wordt bedoeld. Dit voorbeeld zal cursief worden geschreven om zo verwarring te voorkomen.

De algemene eisen voor het coderen:

- A. Geen dubbele artikelen coderen wanneer deze dubbel in de sample staan.
- B. Geen artikelen coderen die geschreven zijn over de situatie in Kunduz van voor 2009 en na 2013.
- C. Geen artikelen coderen die geen "echte" artikelen zijn, zoals beschrijvingen tv/radioprogramma's, recensies of andere kunstzinnige uitingen, geen publieksreacties. Opiniestukken van journalisten/schrijvers mogen wel.
- D. Geen artikelen coderen indien ze gaan over andere missie dan de politietrainingsmissie.

Coderen van de thema's:

Elke vraag kan met een 1 of een 0 worden beantwoord. Hierbij staat 1 voor Ja en 0 staat voor Nee.

Frames:

1. Nederlandse betrokkenheid en activiteit missie (Ned missie)

- a. Wordt er gesproken over op welke gebieden Nederland ondersteuning biedt?

Hierbij kan gedacht worden aan de soorten manieren waarbij Nederland hulp biedt in Afghanistan. Het gaat hierbij dus niet om geografische gebieden.

- b. Wordt er gesproken over de waardering voor de Nederlandse hulp?

Komen sprekers aan bod die aangeven dat de Nederlandse hulp in Afghanistan wordt gewaardeerd?

- c. Wordt er gesproken over draagvlak in de Nederlandse politiek voor de missie?
Hiermee wordt bedoeld of er positief of negatief wordt gesproken door Nederlandse politici over de missie?
- d. Wordt er gesproken over de economische kosten die de Nederlandse missie met zich meebrengt of die zijn gemaakt om de missie mogelijk te maken?
Hiermee wordt onder andere bedoeld of de overheid kosten benoemd die vanwege de missie zijn gemaakt of juist zijn aangepast om de missie mogelijk te maken.

2. Verantwoordelijkheidsframe (VEF)

- a. Wordt er gesproken over dat de Nederlandse militairen op een bepaald niveau het probleem van de huidige politiemacht en/of justitiesector in Kunduz kunnen verlichten?
- b. Wordt er gesproken over dat de Internationale troepen op een bepaald niveau het probleem van de huidige politiemacht en/of justitiesector in Kunduz kunnen verlichten?
- c. Wordt er gesproken dat de Nederlandse overheid verantwoordelijk is voor de problemen tijdens de missie?
- d. Wordt er gesuggereerd dat er groepen/individuen in de Afghaanse maatschappij zijn die verantwoordelijk zijn voor de problemen tijdens de missie?
- e. Wordt er gesproken dat er direct actie dient te worden voor de missie?
- f. Wordt er gesproken over oplossingen die de missie kan brengen in Afghanistan?

3. Conflictframe (COF)

- a. Verwijst het artikel naar individuen, groepen of landen die geweld uitvoeren tegen (een deel) van de Afghaanse bevolking?
Hiermee worden dus de Nederlandse en internationale samenwerkingspartners van uitgezonderd. Hierbij kan er eerder gedacht worden aan groeperingen zoals Al-Qaida
- b. Wordt er in het artikel gesproken over aanslagen waarbij slachtoffers zijn gevallen?
Hiermee worden dus zowel burgerslachtoffers als de Nederlandse militairen mee bedoeld.

- c. Wordt er in het artikel gesproken over de weerstand (van onder andere groeperingen zoals Al-Qaida) op de samenwerking tussen de Afghaanse politie en/of justitie die onder de leiding van de Nederlandse militairen staan?
- d. Wordt er in het artikel gesproken over verwijten van de verschillende groepen in Afghanistan?

4. Menselijkheidsframe (MEF)

- a. Voorziet het artikel de gevolgen van de missie voor Afghanistan van een menselijk voorbeeld?
- b. Wordt er in het artikel gesproken hoe individuen of groepen zoals onder andere vrouwen geraakt worden door gebeurtenissen die samenhangen met de politiemissie in Kunduz?
- c. Worden de Afghaanse burgers in een rol geplaatst waaruit blijkt dat zij hulp nodig hebben?

Appendix 5: Intercodeursbetrouwbaarheid handmatige analyse

Cohen's kappa Menselijkheidsframe 1

		Niels		Totaal (Σ)
		Ja	Nee	
Mandy	Ja	9	0	9
	Nee	0	32	32
Totaal (Σ)		9	41	41

$$Pr(a) = 41/41 = 1$$

Niels kans ja = 22%

Niels kans nee = 78%

Mandy kans ja = 22%

Mandy kans nee = 78%

$$Pr(e) = (0.22 \times 0.22) + (0.78 \times 0.78) = 0.05 + 0.61 = 0.66$$

$$k = (Pr(a) - Pr(e)) / (1 - Pr(e)) = (1 - 0.66) / (1 - 0.66) = 0.34 / 0.34 = 1$$

Cohen's kappa Menselijkheidsframe 2

		Niels		Totaal (Σ)
		Ja	Nee	
Mandy	Ja	5	1	6
	Nee	0	35	35
Totaal (Σ)		5	36	41

$$Pr(a) = 40/41 = 0.975 = 0.98$$

Niels kans ja = 12%

Niels kans nee = 88%

Mandy kans ja = 15%

Mandy kans nee = 85%

$$Pr(e) = (0.12 \times 0.15) + (0.88 \times 0.85) = 0.02 + 0.75 = 0.77$$

$$k = (Pr(a) - Pr(e)) / (1 - Pr(e)) = (0.98 - 0.77) / (1 - 0.77) = 0.21 / 0.23 = 0.91$$

Cohen's kappa Menselijkheidsframe 3

		Niels		Totaal (Σ)
		Ja	Nee	
Mandy	Ja	10	1	11
	Nee	0	30	30
Totaal (Σ)		10	31	41

$$Pr(a) = 40/41 = 0.98$$

Niels kans ja = 24%

Niels kans nee = 76%

Mandy kans ja = 27%

Mandy kans nee = 73%

$$Pr(e) = (0.24 \times 0.27) + (0.76 \times 0.73) = 0.06 + 0.55 = 0.61$$

$$k = (Pr(a) - Pr(e)) / (1 - Pr(e)) = (0.98 - 0.61) / (1 - 0.61) = 0.37 / 0.39 = 0.948 = 0.95$$

$$(1 + 0.93 + 0.95) / 3 = 0.96$$

Gemiddelde Cohen's kappa Menselijkheidsframe = 0.96

Cohen's kappa Nederlandse missie frame 1

		Niels		Totaal (Σ)
		Ja	Nee	
Mandy	Ja	9	0	9
	Nee	0	32	32
Totaal (Σ)		9	32	41

$$Pr(a) = 41/41 = 1$$

Niels kans ja = 22%

Niels kans nee = 78%

Mandy kans ja = 22%

Mandy kans nee = 78%

$$Pr(e) = (0.22 \times 0.22) + (0.78 \times 0.78) = 0.05 + 0.61 = 0.66$$

$$k = (Pr(a) - Pr(e)) / (1 - Pr(e)) = (1 - 0.66) / (1 - 0.66) = 0.34 / 0.34 = 1$$

Cohen's kappa Nederlandse missie frame 2

		Niels		Totaal (Σ)
		Ja	Nee	
Mandy	Ja	13	0	13
	Nee	1	27	28
Totaal (Σ)		14	27	41

$$Pr(a) = 40/41 = 0.98$$

Niels kans ja = 34%

Niels kans nee = 66%

Mandy kans ja = 32%

Mandy kans nee = 68%

$$Pr(e) = (0.34 \times 0.32) + (0.78 \times 0.78) = 0.109 + 0.608 = 0.72$$

$$k = (Pr(a) - Pr(e)) / (1 - Pr(e)) = (0.98 - 0.72) / (1 - 0.72) = 0.26 / 0.28 = 0.93$$

Cohen's kappa Nederlandse missie frame 3

		Niels		Totaal (Σ)
		Ja	Nee	
Mandy	Ja	10	0	10
	Nee	1	30	31
Totaal (Σ)		11	30	41

$$Pr(a) = 40/41 = 0.98$$

Niels kans ja = 27%

Niels kans nee = 73%

Mandy kans ja = 24%

Mandy kans nee = 76%

$$Pr(e) = (0.27 \times 0.24) + (0.73 \times 0.76) = 0.065 + 0.55 = 0.62$$

$$k = (Pr(a) - Pr(e)) / (1 - Pr(e)) = (0.98 - 0.62) / (1 - 0.62) = 0.36 / 0.38 = 0.95$$

Cohen's kappa Ned missie 4

		Niels		Totaal (Σ)
		Ja	Nee	
Mandy	Ja	10	5	15
	Nee	0	26	26
Totaal (Σ)		10	31	41

$$Pr(a) = 40/41 = 0.88$$

Niels kans ja = 24%

Niels kans nee = 76%

Mandy kans ja = 37%

Mandy kans nee = 63%

$$Pr(e) = (0.24 \times 0.37) + (0.76 \times 0.63) = 0.09 + 0.48 = 0.57$$

$$k = (Pr(a) - Pr(e)) / (1 - Pr(e)) = (0.88 - 0.57) / (1 - 0.57) = 0.31 / 0.43 = 0.72$$

$$(1+0.93+0.95+)/4 = 0.90$$

Gemiddelde Cohen's kappa Ned missie frame = 0.90

Cohen's kappa Verantwoordelijkheidsframe 1

		Niels		Totaal (Σ)
		Ja	Nee	
Mandy	Ja	9	1	10
	Nee	0	31	31
Totaal (Σ)		9	32	41

$$Pr(a) = 40/41 = 0.98$$

Niels kans ja = 22%

Niels kans nee = 78%

Mandy kans ja = 24%

Mandy kans nee = 76%

$$Pr(e) = (0.22 \times 0.24) + (0.78 \times 0.76) = 0.05 + 0.59 = 0.64$$

$$k = (Pr(a) - Pr(e)) / (1 - Pr(e)) = (0.98 - 0.64) / (1 - 0.64) = 0.34 / 0.36 = 0.94$$

Cohen's kappa Verantwoordelijkheidsframe 2

		Niels		Totaal (Σ)
		Ja	Nee	
Mandy	Ja	7	1	8
	Nee	0	33	33
Totaal (Σ)		7	34	41

$$Pr(a) = 40/41 = 0.98$$

Niels kans ja = 17%

Niels kans nee = 83%

Mandy kans ja = 20%

Mandy kans nee = 80%

$$Pr(e) = (0.17 \times 0.20) + (0.83 \times 0.80) = 0.03 + 0.66 = 0.69$$

$$k = (Pr(a) - Pr(e)) / (1 - Pr(e)) = (0.98 - 0.69) / (1 - 0.69) = 0.29 / 0.31 = 0.94$$

Cohen's kappa Verantwoordelijkheidsframe 3

		Niels		Totaal (Σ)
		Ja	Nee	
Mandy	Ja	2	0	2
	Nee	1	38	39
Totaal (Σ)		3	38	41

$$Pr(a) = 40/41 = 0.98$$

Niels kans ja = 7%

Niels kans nee = 93%

Mandy kans ja = 5%

Mandy kans nee = 95%

$$Pr(e) = (0.07 \times 0.05) + (0.93 \times 0.95) = 0.00 + 0.88 = 0.88$$

$$k = (Pr(a) - Pr(e)) / (1 - Pr(e)) = (0.98 - 0.88) / (1 - 0.88) = 0.10 / 0.12 = 0.83$$

Cohen's kappa Verantwoordelijkheidsframe 4

		Niels		Totaal (Σ)
		Ja	Nee	
Mandy	Ja	10	2	12
	Nee	0	29	29
Totaal (Σ)		10	31	41

$$Pr(a) = 39/41 = 0.95$$

Niels kans ja = 24%

Niels kans nee = 76%

Mandy kans ja = 29%

Mandy kans nee = 71%

$$Pr(e) = (0.24 \times 0.29) + (0.76 \times 0.71) = 0.07 + 0.54 = 0.61$$

$$k = (Pr(a) - Pr(e)) / (1 - Pr(e)) = (0.95 - 0.61) / (1 - 0.61) = 0.34 / 0.49 = 0.69$$

Cohen's kappa Verantwoordelijkheidsframe 5

		Niels		Totaal (Σ)
		Ja	Nee	
Mandy	Ja	10	1	11
	Nee	1	29	30
Totaal (Σ)		11	30	41

$$Pr(a) = 39/41 = 0.95$$

Niels kans ja = 27%

Niels kans nee = 73%

Mandy kans ja = 27%

Mandy kans nee = 73%

$$Pr(e) = (0.27 \times 0.27) + (0.73 \times 0.73) = 0.07 + 0.53 = 0.60$$

$$k = (Pr(a) - Pr(e)) / (1 - Pr(e)) = (0.95 - 0.60) / (1 - 0.60) = 0.35 / 0.40 = 0.875 = 0.88$$

Cohen's kappa Verantwoordelijkheidsframe 6

		Niels		Totaal (Σ)
		Ja	Nee	
Mandy	Ja	10	3	13
	Nee	1	27	28
Totaal (Σ)		11	30	41

$$Pr(a) = 37/41 = 0.90$$

Niels kans ja = 27%

Niels kans nee = 73%

Mandy kans ja = 32%

Mandy kans nee = 68%

$$Pr(e) = (0.27 \times 0.32) + (0.73 \times 0.68) = 0.09 + 0.50 = 0.59$$

$$k = (Pr(a) - Pr(e)) / (1 - Pr(e)) = (0.90 - 0.59) / (1 - 0.59) = 0.31 / 0.41 = 0.76$$

$$(0.94+0.94+0.83+0.69+0.88+0.76)/6 = 0.84$$

Gemiddelde Cohen's kappa Menselijkheidsframe = 0.84

Cohen's kappa Conflictframe 1

		Niels		Totaal (Σ)
		Ja	Nee	
Mandy	Ja	5	0	5
	Nee	1	35	36
Totaal (Σ)		6	35	41

$$Pr(a) = 40/41 = 0.98$$

Niels kans ja = 15%

Niels kans nee = 85%

Mandy kans ja = 12%

Mandy kans nee = 88%

$$Pr(e) = (0.15 \times 0.12) + (0.85 \times 0.88) = 0.02 + 0.75 = 0.78$$

$$k = (Pr(a) - Pr(e)) / (1 - Pr(e)) = (0.98 - 0.78) / (1 - 0.78) = 0.20 / 0.22 = 0.91$$

Cohen's kappa Conflictframe 2

		Niels		Totaal (Σ)
		Ja	Nee	
Mandy	Ja	6	0	6
	Nee	0	35	35
Totaal (Σ)		6	35	41

$$Pr(a) = 40/41 = 0.98$$

Niels kans ja = 15%

Niels kans nee = 85%

Mandy kans ja = 15%

Mandy kans nee = 85%

$$Pr(e) = (0.15 \times 0.15) + (0.85 \times 0.85) = 0.02 + 0.72 = 0.74$$

$$k = (Pr(a) - Pr(e)) / (1 - Pr(e)) = (0.98 - 0.74) / (1 - 0.74) = 0.26 / 0.26 = 1$$

Cohen's kappa Conflictframe 3

		Niels		Totaal (Σ)
		Ja	Nee	
Mandy	Ja	8	1	9
	Nee	0	32	32
Totaal (Σ)		8	33	41

$$Pr(a) = 40/41 = 0.98$$

Niels kans ja = 20%

Niels kans nee = 80%

Mandy kans ja = 22%

Mandy kans nee = 78%

$$Pr(e) = (0.20 \times 0.22) + (0.80 \times 0.78) = 0.04 + 0.62 = 0.66$$

$$k = (Pr(a) - Pr(e)) / (1 - Pr(e)) = (0.98 - 0.66) / (1 - 0.66) = 0.32 / 0.34 = 0.94$$

Cohen's kappa Conflictframe 4

		Niels		Totaal (Σ)
		Ja	Nee	
Mandy	Ja	4	0	4
	Nee	0	37	37
Totaal (Σ)		4	37	41

$$Pr(a) = 41/41 = 1$$

Niels kans ja = 10%

Niels kans nee = 90%

Mandy kans ja = 10%

Mandy kans nee = 90%

$$Pr(e) = (0.10 \times 0.10) + (0.9 \times 0.9) = 0.01 + 0.81 = 0.82$$

$$k = (Pr(a) - Pr(e)) / (1 - Pr(e)) = (1 - 0.82) / (1 - 0.82) = 0.18 / 0.18 = 1$$

$$(0.91+1+0.94+1)/4 = 0.96$$

Gemiddelde Cohen's kappa Ned missie frame = 0.96